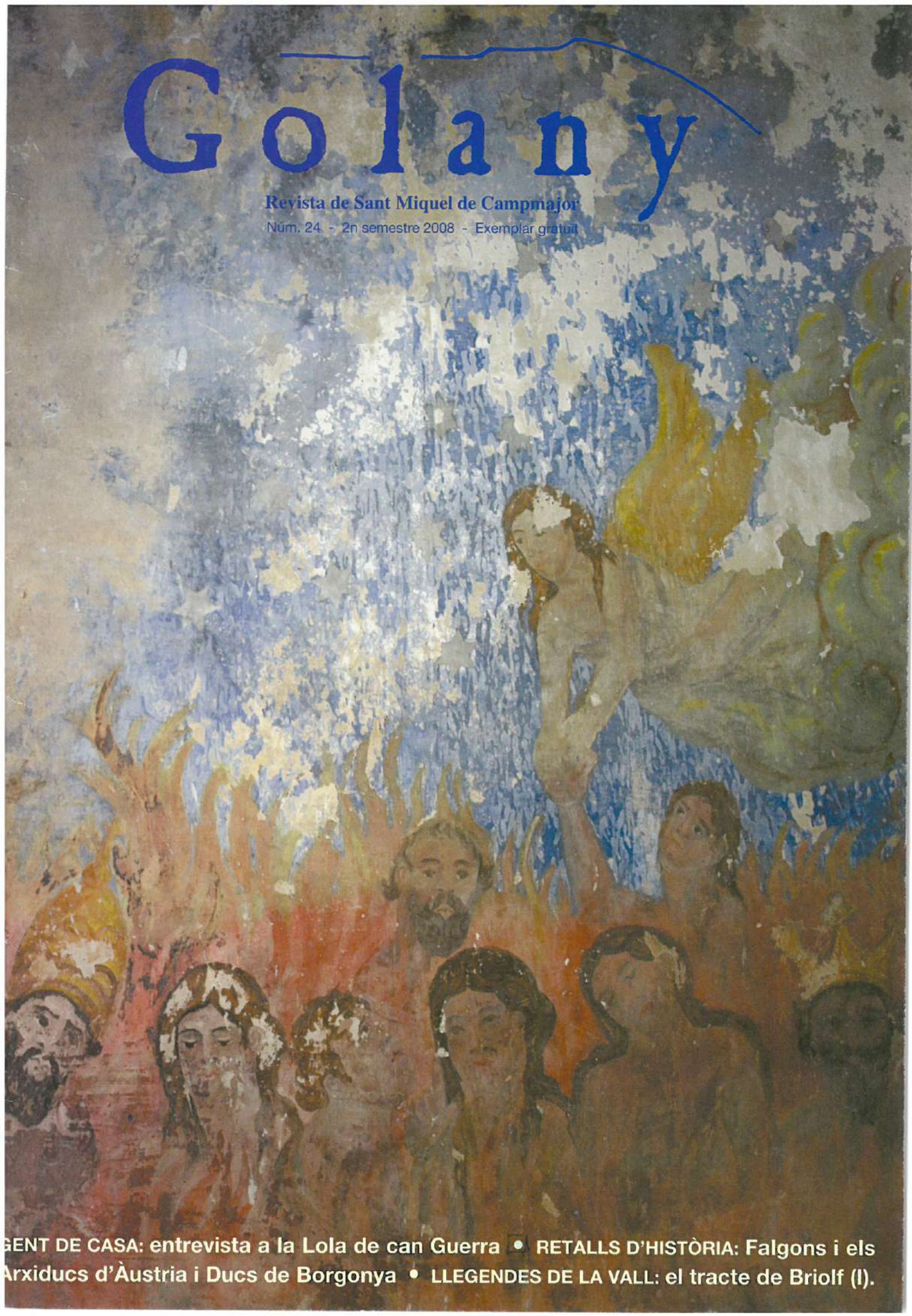

Golany

Revista de Sant Miquel de Campmajor

Núm. 24 - 2n semestre 2008 - Exemplar gratuït

GENT DE CASA: entrevista a la Lola de can Guerra • RETALLS D'HISTÒRIA: Falgons i els
Arxiducs d'Àustria i Ducs de Borgonya • LLEGENDES DE LA VALL: el tracte de Briolf (I).

SUMARI

2. **LA PORTADA.** Pintura mural a Briolf,
per Josep Estarriola.
3. **EDITORIAL**
L'OPINIÓ DEL LECTOR,
per Pilar Tubert i Coppi.
4. **DES DE LA CASA GRAN,**
Actuacions municipals
5. **ELS CONSELLS DEL DR. CARRERAS.**
Vull un volant pel ginecòleg,
per F. Xavier Carreras.
6. **ELS LECTORS ESCRIUEN.** Records Roquetencs,
per Narcís Planella.
CELEBRACIONS.
Noces d'or sacerdotals de Mn. Jordi Plana,
per Josep Estarriola.
7. **GENT DE CASA.** Entrevista a la Lola de can Guerra,
per Josep Estarriola.
10. **CONÈIXER LA VALL.** Zona Centre i Est,
per Josep Fort.
12. **ESPORTS.** Futbol, temporada 2007-2008,
per Tomàs Camós.
13. **RETALLS D'HISTÒRIA.** Els arxiducs d'Àustria i Ducs
de Borgonya, *per Ignasi Permanyer.*
14. **NOTÍCIES BREUS.** Maig-octubre 2008.
19. **FETS I GENT.** Els captaires (III), *per Tomàs Camós.*
20. **CURIOSITATS LINGÜÍSTIQUES.** Particularitats i
curiositats lingüístiques de la Vall de Campmajor (IV),
per Miquel Sánchez, Elisabet Saus i Josep Estarriola
22. **ELS NOUVINGUTS.**
La Núria i en Josep de Can Petit Carrera,
per Elisabet Saus.
NOMS DE LLOCS. El Clot del Gavatxo,
per Elisabet Saus.
23. **LLEGENDES DE LA VALL.** El tracte de Briolf (I),
per Miquel Aguirre.
25. **CUINA DE CASA.** Pastís de maduixa,
per Alex Navarro.
PASSATEMPS. Reptes d'agudesia mental,
per Àngels Navarro.
26. **MOVIMENT DEMOGRÀFIC 2008.**
TELÈFONS I HORARIS
27. **FOTOS ANTIGUES.** Romeria al Collell l'any 1931.
LA CUA DE L'HUMOR, *per Ramon Santacana.*

LA PORTADA

PINTURA MURAL A BRIOLF

La nostra portada reproduceix un fragment de la pintura mural que es troba dins l'antiga església parroquial de Sant Esteve de Briolf. Aquesta pintura està situada a sobre un altar del lateral dret de la nau i representa les ànimes del purgatori envoltades de foc sota un cel blau, estrellat i amb la lluna i el sol a cada costat.

És admirable observar l'extraordinària unitat en l'expressió de tots i cadascun dels rostres que, amb cara de total resignació, esperen per ser salvats a través de les figures dels dos àngels.

No se sap l'autor ni la data d'aquesta obra. Molt probablement devia ser pintada quan es va decorar molt bellament tot l'interior de la nau i que en el retaule de l'altar major encara es llegeix: 1884.

(text: Josep Estarriola; foto: Eugeni Revuelta)

Normes per a la publicació de cartes i articles

Golany agraeix les cartes i articles dels seus lectors, i escull amb preferència per a la seva inserció les cartes breus, d'unes 25 línies mecanografiades, i els articles d'unes 45. Tots hauran d'anar signats amb nom i cognoms, encara que si es desitja es publicaran amb pseudònim. L'únic responsable del seu contingut és l'autor. Els articles s'hauran de lliurar, a ser possible, amb suport informàtic. L'adreça és: golany@plaestany.net. Queda prohibida la reproducció total o parcial de la revista sense autorització prèvia de l'Ajuntament de Sant Miquel de Campmajor o els autors.

Golany

Redacció: golany@plaestany.net

Edita: Ajuntament de Sant Miquel de Campmajor
Tel. 972 57 46 26 - smcamp@ddgi.es

Coordinació i disseny: Josep Estarriola.

Equip de redacció: Ramon Santacana, Àlex Navarro, Elisabet Saus, Josep Estarriola i Josep Fort.

Compaginació i impressió: Impremta Palmada - Banyoles.

Tiratge: 400 exemplars.

Dipòsit Legal: GI-033/97.

Portada: Pintura mural a Briolf (detall) Foto: Eugeni Revuelta.

Contraportada: Prat del Segalars. Foto: Josep Fort.

Col·labora: Diputació de Girona

En la portada de l'anterior número vam reproduir una fotografia d'en Josep Fort en que hi podíem apreciar gran part del centre de la vall de Campmajor des dels cingles de Golany i que ens servia de fons pel nou adhesiudecamp.... En la nova portada d'aquesta edició hem anat a l'altra extrem de la vall, en el lloc més septentrional, on es troba l'antiga església parroquial de Briolf. En l'estada que l'escriptor de Llofriu Josep Pla va fer a casa del Dr. Verdaguer de Mieres, l'estiu de l'any 1971, aquest l'acompanyà amb el seu Citroën 2 cavalls a Briolf i el va descriure en el volum 27 de l'obra complerta, "un petit món del Pirineu" com: "Brió és una de les sinuositats més solitàries i allunyades de la vall de Sant Miquel de Campmajor". En el seu encapçalament anomena Sant Miquel de Campmajor com la primera vall de la Garrotxa. Josep Pla, que era un home crític i molt observador no se sap si va poder entrar per apreciar l'interior de l'església de Briolf i també les seves pintures murals, les quals una part significativa la reproduïm en la nostra portada. Aquesta església data de l'any 977 en que el bisbe Miró l'anomena Briulfo. Actualment, ja fa temps que es troba en un estat de lamentable abandó. L'abric ben palpable de la natura verge que l'envolta ens situa en una altra dimensió; altrament, en anys reculats, el veïnat de Briolf és trobava ple de gent amunt i avall, amb els bous aparellats treballant les feixes més arrecerades.... Així mateix ens és plaent observar molts d'aquests camperols en una fotografia antiga de l'any 1931, en una romeria al Collell. Casualment, fa una bona colla de dies, vam tenir a les nostres mans una llegenda inspirada en Briolf i que havia escrit Miquel Aguirre en el llibre Rondalles, editat pel Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles l'any 2005 i que es titula "El Tracte de Briolf". D'alguna manera, amb el seu consentiment, hem cregut convenient publicar-la en aquest i en successius números, a la vegada que ens ha servit de pretext per a la portada.

Sense sortir de la vall de Campmajor, un lloc també ben emblemàtic per la seva extensa història i que pot passar ben desapercebut pel visitant, és el Mas Collferrer de Falgons. El notari, Sr. Ignasi Permanyer, molt amablement ens ha proporcionat part de la seva història i que en aquest número ens remunta al segle XIV.

Per acabar, també volem donar una importància cabdal a les notícies breus pel fet que es el diari semestral del nostre municipi. Com podeu veure les hem inserit en les pàgines centrals de la nostra revista amb un disseny nou i que es diferencia sense fer desmerèixer la resta del contingut. Tanmateix, hem volgut fer altres modificacions, sempre en bé de la nostra publicació i dels lectors que ben segur sou molts.

Golany

L'opinió del lector

Carta al director de la revista GOLANY.

Us agrairia em publiquéssiu aquesta carta en un proper número de la vostra revista. Cas que no us interessés publicar-la per les raons que fossin, almenys que poguéssiu fer-la arribar a la seva adreça privada. Moltes Gràcies.

En relació amb l'entrevista feta al Dr. Carreras, apareguda a la vostra publicació, que va sortir transcrita en el número 23 (1r semestre de 2008), volia manifestar-vos el meu desacord amb algunes manifestacions de l'esmentat doctor, que ha estat més de vint anys metge de família d'aquest poble i rodalies. En general crec que el poble no surt gaire ben parat pels comentaris que fa sobre una població que sempre ha treballat, amb pocs recursos pel que fa a l'educació i a la higiene.

També considero que un professional de la medicina, encara que deixi els noms dels afectats en l'anonimat, no hauria de treure a la llum casos llastimosos de pacients als quals ha escoltat i ha hagut de tractar per raons del seu càrrec. Sense saber noms, en un poble com aquest alguns dels al·ludits són massa fàcils d'identificar. Un metge ha de tenir una certa ètica

professional, una praxis mèdica exigent, i no té perquè divulgar aquestes xafarderies i altres secrets de la seva especialitat que l'obliguen a mantenir silenci.

Pilar Tubert i Llensa. Girona.

Reflexió

M'agrada l'entrevista del doctor Carreras, és una història molt humana, d'un caràcter sincer, de decisions arriscades, de respecte, de sacrifici i ajut als malalts. Una història de veritats. Les nostres històries personals, de vegades, són més agradables als ulls d'uns que d'altres. Seria bo que les sabéssim i no les ignoréssim, d'aquesta manera tots aprendríem i podríem esmenar els errors comesos. Cada història és irrepètible, com cada persona.

Una salutació cordial.

Coppi

ACTUACIONS MUNICIPALS

AMAGATALL DELS CONTENIDORS

Des de fa uns dies, alguns dels contenidors de deixalles més conflictius i més agressius amb l'entorn estan recollits en una mena d'enfustissat. Tot això per fer-los més agradables i respectuosos a la vista. Aquesta ha estat una antiga reivindicació des de l'Ajuntament, que finalment s'ha pogut dur a terme aquest 2008. Amb un pressupost de 13.262,86 €, subvencionats en part per la Diputació de Girona, s'han pogut transformar tres grups de contenidors. El grup del trencant de can Bahí, el grup que hi ha al trencant del puig de la Roqueta i el grup de contenidors que hi ha al nucli de Sant Miquel. Aquests últims s'han canviat de lloc, posant-los a l'altre costat de la carretera en terreny municipal i d'aquesta manera s'ha tret el gran perill que comportava descarregar les deixalles al bell mig de la carretera.

Tot i el gran esforç (econòmic i humà) que ha significat dur a terme aquest amagatall de contenidors, encara hi ha gent que deixa les escombraries a terra, fet que en dificulta la recollida. Aprofitant aquesta informació, volem despertar la consciència d'aquelles persones que encara deixen la brossa al terra o que emplen l'espai amb trastos, fent difícil el pas als contenidors, ja que fan més laboriosa la tasca dels escombriaires i al mateix temps, perquè es dona una imatge de la gent de Sant Miquel que no correspon a tots. També us recordem que existeix el servei de deixalleria mòbil a Sant Miquel (consulteu els dies de recollida), així com la Deixalleria Comarcal a Banyoles, on es fan càrrec gratuïtament de tot el que ja no ens fa servei a casa.

No és agradable que les escombraries estiguin fora els contenidors

CURS ESCOLAR 2008-2009

Hem iniciat el nou curs amb 11 nens i nenes escolaritzats, així com amb la incorporació de la nova directora i mestra Mariona Vila (Educació Infantil i Cicle Inicial), que ha substituït la Cati Salamià, què aquest any s'ha incorporat com a mestra de P-3 a l'escola de Banyoles El Pla de l'Ametller. Com a mestra parcial, la Raquel Padrosa (Cicle Inicial i Cicle superior), i continuen com

a mestres itinerants la Marta Dorca, l'Alejandro Garcia, l'Anna Vinyals i la Soledad Tarifa.

L'Ajuntament de Sant Miquel aquest any ha donat suport econòmic a l'àrea d'ensenyament, tant a nivell d'associació AMPA (amb la jornada esportiva, el final de curs, el casal d'estiu), com també amb una aportació als pares dels nens escolaritzats en benefici dels llibres escolars. També s'han fet millores per la nostra escola, adequant les aules per als diferents cicles, un sorral nou, una font d'aigua potable, etc., d'aquesta manera intentem fer el possible per la continuïtat de l'ensenyament a Sant Miquel.

PANCARTES INFORMATIVES

Des de primers de setembre, s'han col·locat dues estructures metàl·liques per a pancartes informatives dels actes i celebracions a Sant Miquel. Un s'ha clavat al trencant del camí del Puig de la Roqueta i l'altre enfront de l'antiga fleca, dos llocs amb bona visibilitat i de força pas. El cost total és

Nou panell informatiu (fotos: R. Santacana)

de 5.206,20 €, sufragats per una subvenció de la Diputació de Girona (Fons de Cooperació 2008-2011).

SOU ALCALDE

Per primera vegada a l'Ajuntament de Sant Miquel, l'alcalde rep un sou per les seves funcions municipals. Acollint-se al Decret 69/2008 d'1 d'abril, del Departament de Governació i Administracions Públiques de la Generalitat de Catalunya, de regulació d'un sistema de compensacions econòmiques a favor dels ajuntaments perquè abonin retribucions a determinats càrrecs electes locals, l'alcalde, Josep Fort, rebrà un total de 2.674,24 € entre els mesos de maig i desembre del 2008, i estarà donat d'alta a la Seguretat Social en un percentatge del 33% de la jornada.

NOUS HORARIS DELS PLENS MUNICIPALS

Les sessions dels Plens Municipals Ordinaris tindran lloc l'últim dimecres dels mesos de febrer, abril, juny, agost, octubre i desembre, a les vuit del vespre.

VULL UN VOLANT PEL GINECÒLEG

Les visites a l'especialista de "senyores" és una demanda freqüent als metges de família. Aquests estan capacitats per a resoldre el cas en força ocasions, i quan convé demanen la intervenció del ginecòleg. Però on necessàriament hauran de fer que siguin els professionals de l'atenció a la dona els que actuïn –ginecòlegs o llevadores–, és quan se'ls demana una revisió per la prevenció del càncer de matriu, ja que caldrà fer una inspecció ginecològica i recollir mostres del coll de la matriu per fer un test de Papanicolau.

Les activitats de prevenció recomanades per a les dones són:

Càncer de mama: es recomana fer una prova –mamografia– cada dos anys després dels 50 anys.
Càncer de cèrvix: es recomana la protecció en els contactes sexuals. Fer el test a partir dels vint-i-cinc anys, el primer i segon any, i després cada tres o cinc anys segons el resultat. Més enllà dels 65 anys no caldrà si sempre han estat normals. Si no s'hagués fet mai, en caldria fer un parell.
Càncer d'endometri: només cal consultar si després de la menopausa s'observa algun sagnat vaginal.
Menopausa: si els símptomes són importants o hi ha risc de descalfificació caldrà valorar si es fa tractament preventiu.

Com es pot veure, la prova que més sovint identifiquem com a la "revisió", és fer el test de Papanicolau. Test que serveix per diagnosticar lesions que indiquin la possibilitat de tenir càncer al coll de la matriu. I aquest càncer, des de fa pocs anys, és sabut que està molt relacionat –en un 70% dels casos– amb la infecció pel virus del papil·loma humà. Així doncs, la causa principal està en una infecció. Infecció que es transmet amb les relacions sexuals.

En pocs anys pot ser que la prevenció d'aquest càncer canviï. Ara per ara, cal seguir fent les revisions dins el pla de salut actual, sense necessitat de fer-les

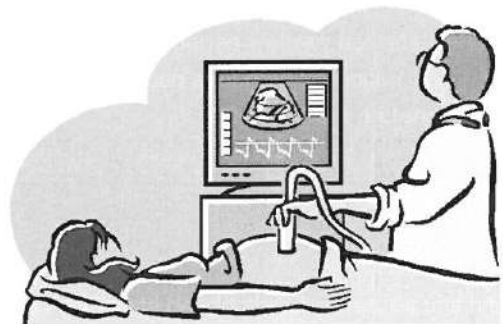
cada any com en ocasions es pensa. Sí que és important que totes les dones entre 25 i 65 n'hagin fet alguna, ja que avui dia encara són força les dones que no s'han fet mai la citologia.

El que sí que ha canviat i cal explicar és com evitar els contagis pel virus implicat i quines actituds podem tenir per estalviar-nos aquest càncer:

- Fer la prova del test de Papanicolau quan toca.
- Evitar relacions amb múltiples companys sexuals i fer servir preservatiu
- Com més joves són les dones és més fàcil adquirir el virus
- Fumar i beure també en són factors afavoridors.
- Vacunar contra el virus del papil·loma humà.

Han aparegut al mercat dos tipus de vacunacions front al virus del papil·loma humà i a partir de l'any que ve, el Departament de Salut inclourà aquesta vacunació a totes les nenes d'entre 11 i 12 anys (6è primària). Amb aquesta estratègia es considera que es podrien reduir els aproximadament tres-cents casos nous anuals de càncer de cèrvix i les aproximadament noranta morts anuals que causa.

F. Xavier Carreras de Cabrera

Nota al Golany núm. 23.

Demano disculpes a tots els lectors del Golany a qui hagi pogut molestar amb l'entrevista publicada en aquell número, que no és responsabilitat ni de l'entrevistador ni dels redactors, només del contingut sorgit del meu propi relat. Estic a la vostra disposició per demanar-vos-ho personalment a aquells qui hagi faltat. Gràcies. (F.X. Carreras)

RECORDS ROQUETENCS

Fa molt poca estona m'estava mirant la litografia del quadre d'en Lluís Roura que se'ns va lliurar el dia 12 d'octubre del 2003 en commemoració del 50è aniversari de l'escola de la Roqueta de Sant Miquel. Un servidor, com a persona més o menys interessada amb aquesta efemèride, el vull recordar com a dia important per a tots: santmiquelencs, alumnes i exalumnes, mestres i altres persones que, al llarg del temps, varen tenir i tenen contacte amb l'escola. Encara quan passo per davant de La Roqueta en vénen en el record episodis, fets, celebracions,... de fa molts anys però que sempre queda en el subconscient, i que a vegades torna, en la majoria dels casos, amb molta fruïció, i pensant: qui pogués tornar-hi! Això ja no és pas possible! Recordar-ho sempre és agradable i això sí que és possible!

Recordo el primer dia que vaig estar a La Roqueta. Era en un mes de gener i m'havien donat, com a propietari provisional, l'escola de nens de Sant Miquel. Acompanyat pel molt bon amic i tristament desaparegut, en Brauli Pastor i Gil (†), en aquell temps secretari de l'Ajuntament de Sant Miquel, vàrem visitar totes les estances del poble —em refereixo a les oficials— que només coneixia de passada. Quan vaig arribar a l'antic Ajuntament, tot gebrat, moll i enfredorit, vaig pensar: pobra mainada. Aquí havien de venir a patir fred i mullena? No sé si a l'hivern podien aprendre alguna cosa (em refereixo a l'antic Ajuntament, situat a l'esquerra de l'Arn, venint de Banyoles, un lloc fredíssim, inhòspit, molt a la vora de la font de l'Arn, que encara raja). Les noves escoles eren una meravella: tot el dia tenies sol i amb una claror esclatant. El lloc és privilegiat! Els records s'apilonen! N'hi ha molts i la majoria agradables. De nens,

n'hi havia 21 i de nenes, 22 o 23 (no hi comptem la mainada de Falgons, ja que tenien escola pròpia). Vaig tenir la sort de comptar amb una companya d'excepció, la Ma. Teresa Delgado i Aldrich. Una mestra fora de sèrie i que segur que la majoria de santmiquelencs recorden. Ja al primer curs, vàrem ensenyar a ballar sardanes a la mainada, i el dia de Santa Quitèria formàrem una rotllana grossíssima que juntament amb els alumnes de l'escola, que hi eren quasi tots, s'hi afegiren altres persones. Va ésser molt maco!

He dit moltes vegades que un dels dies més bonics d'un curs escolar és la diada del Dijous Llader. Continuo creient-t'ho així. És un dia perfecte de convivència; una diada per acabar de connectar tots amb tots. En el primer curs d'estar de mestre a Sant Miquel no recordo on vàrem anar (feia pocs dies que hi era i no en tinc coneixement). Però en el segon curs, sí! Sortírem conjuntament les nenes i els nens i vàrem anar, seguint la carretera que va a Falgons i trencant cap a l'esquerra, en el camí que ens portaria a la pista de pujar a Rocacorba. El lloc és el menys important: el tragí de preparar el berenar, la il·lusió d'una cosa nova, trencar el ritme de cada dia,... És un dia fantàstic! Bé! D'anècdotes i d'històries en podria explicar moltes. A la vegada, m'agrada explicar-les. Em comprometo a continuar-les en altres moments. Només dir-vos que de la meua estada com a mestre a Sant Miquel en guardo gratíssims records.

Fins a una altra ocasió!

Narcís Planella i Serrà

La Canya, febrer del 2008.

Celebracions

NOCES D'OR SACERDOTALS DE MOSSÈN JORDI PLANA I ROVIRA

En la trobada familiar que anualment celebra la família de can Rovira de Sant Miquel, enguany i conjuntament, s'han celebrat amb bon acolliment els cinquanta anys de sacerdoci de Mn. Jordi Plana i Rovira. Nascut a can Rovira de Sant Miquel l'any 1934, és el cinquè de vuit germans. De petit estudia a can Llabert i a la rectoria de Sant Miquel i dos anys al Col·lell. El 1945 ingressa, durant vuit anys, al Seminari de Girona i el 1952 a la universitat catòlica de Comillas (Cantàbria) fins a l'any 1958 on, el dia 11 de febrer, és ordenat sacerdot en la mateixa universitat. Posteriorment, entre els nombrosos llocs en què ha estat responsable de l'obra de l'església, els podríem resumir en dos anys al Col·lell, dos anys més al Seminari de Girona; vint-i-tres anys a Roma (del 1977 al 2000), i vint-i-tres anys a Madrid i en diversos llocs d'Espanya, amb algunes sortides: quatre a Amèrica (Equador i Perú) i una a Àfrica (Angola). Actualment porta sis anys depenent de l'obra de l'església en una parròquia de la capital de Guadalajara. En la missa de dos quarts de nou del vespre, a l'església de Sant Miquel se celebraren aquestes Noces d'Or Sacerdotals de Mossèn Jordi Plana, amb l'acompanyament del rector de la Parròquia, Mn. Joan Prat, de molts familiars seus, molta gent del poble i també del Cor Parroquial de Sant Miquel i Grup de Caramelles, que va acompanyar la missa amb els seus cants i en acabar va oferir un petit concert que va fer emocionar a més d'un. En acabar, mossèn Joan Prat va llegir una formosa poesia, creada per ell mateix, on resumeix la vida de Mn. Jordi Plana i que en la novena de les estrofes diu:

*....” Més com un sospir, cinquanta anys han passat
treballant amb zel per un noble fi.*

No has deixat mai el recte camí

per complir amb escriu ton deure sagrat.”.....

I tal com ell diu en aquesta entrevista: “ser sacerdot m'obliga a ser molt conseqüent en el meu ofici. Ser testimoni de la fe,ajudar la gent a viure la seva fe.”

Josep Estarriola i Borrell

Mn. Jordi Plana en el moment de l'ofrena del Pa i el Vi en mans dels seus germans l'Angelina, l'Esteve i en Josep
(Foto: Josep Estarriola)

DOLORS BAHÍ i FONT

La Lola de can Guerra

En el primer numero de Golany, el maig de 1997, vam entrevistar a en Xicu de la Canova. Aquesta vegada hem volgut fer-ho amb la Lola de Can Guerra que, ambdós, a més de ser cunyats, vivien a un costat i a l'altra de Santa Quitèria.

La Lola és una persona afable, amant de les amistats i molt coneguda. Li agrada relacionar-se amb la gent i explicar coses com es en el cas d'aquesta entrevista i que li agraiem per endavant ens hagi fet un forat. És nascuda a Can Madró de Serinyà a principis de maig de 1934. Els seus pares, en Pere Bahí i la Maria Font, van tenir dos fills més: en Jaume i en Jordi, germans petits de la Lola. Aquests feien de pagès i eren propietaris de la casa on vivien a més d'onze vessanes de terra.

Familiars de la Lola en el dia de la comunió del seu germà Jordi a Serinyà, l'any 1956. D'esquerra a dreta: Lola, Pere i Maria (pares), Jaume i Jordi (germans).

Començo preguntant: - Lola, les teves arrels maternes provenen de Can Guerra de Campmajor?

-Sí, allà hi tenia el pare de la meva mare. Ella va néixer a Can Guerra juntament amb dos germans més, la Catalina i en Joan que era l'hereu. L'oncle Joan es va casar amb la Soledad de Ca l'Estany i, en no tenir fills van anar dient a tots els nebots qui es volia quedar a viure amb ells, però a cap els hi va agradar. Quan tenia catorze o quinze anys m'hi van dur per quedar-m'hi, però degut a l'enyorament que passava al cap d'uns quinze dies me'n vaig tornar cap a casa. El meu pare em deia: *a casa hi ha pa i feina*, però la meva mare li interessava que anés a viure a can Guerra com si fos una filla adoptiva. Als divuit anys, l'oncle Joan em proposa de nou tornar a viure a can Guerra i ho vaig acceptar. Al cap de dos anys d'estar-m'hi, l'any 1954, es va morir l'oncle i, la tia Soledad, se'n va anar a viure a Banyoles amb el seu germà en Pep, deixant-me tota sola a can Guerra. Llavors em venien a ajudar el meu germà en Jaume, el meu pare i el meu germà petit en Jordi, que tenia cinc o sis anys i anava a estudi a Sant Miquel.

-Vas viure molt temps així?

-Fins que em vaig casar amb en Quimet de la Canova per la vigília de Santa Àgata, el 4 de febrer de 1956. Va fer molta fred. Quan vam arribar del viatge de nuvis deien: els nuvis de can Guerra han portat el grip de Barcelona, doncs de seguida va nevar moltíssim. Hi havia el meu pare que es cuidava dels dos porcs, les dues vaques i l'euga que teníem.

-Com vas conèixer a en Quimet, el germà d'en Xicu Pratsevall a qui també vam entrevistar,... potser perquè hereus veïns?

-No, en Quimet no el veia mai perquè tota la setmana era a bosc. Ens vam conèixer anant a rosari a Sant Miquel i ballant sardanes a fora l'església a través d'una gramola. Érem molt de jovent i jo no coneixia gairebé a ningú. Després, tots plegats, pujàvem a peu cap a la fleca i hi fèiem la segona trobada fins que les campanes de Sant Miquel tocaven la segona oració i ens anàvem corrents cap a casa. Els vespres de cada dia resàvem una part de rosari, com es feia gairebé en totes les cases. Amb en Quimet vam festejar nou mesos, fins que ens vam casar.

"amb en Quimet ens vam conèixer
anant a rosari i ballant sardanes
a Sant Miquel"

-En Pere, el vostre únic fill, va néixer poc després?

-Sí, al cap d'un any de ser casats, el febrer de 1957. Va ser un any de molts naixements al poble,...em sembla que uns onze, dotze o més.

-Quines feines recordes haver fet?

-Tot el dia era al camp, tot l'any hi havia feina; sembràvem melca, faves, mill, blat de moro de rostoll,...Abans de casar-me, teníem una vinya a la sortida de Ca la Rossa, a casa també teníem una tina de fusta, molt fonda i ens fèiem el vi. La papa

que en trèiem dels raims la donàvem als porcs; en fèiem dues engreixades a l'any. L'any que em vaig casar va ser un any de molts blat de moros, el fred tant fort que va fer, va matar tota la civada que s'havia sembrat i es van haver de fer blat de moros. Amb en Quimet vam anar tirant, ell tot el dia a bosc i jo em cuidava del bestiar petit: gallines, conills, ... i d'anar a fer menjar per les vaques que llavors en teníem cinc, a més d'una truja i un cavall. Més tard, pel meu compte, matava pollastres, ànecs, ... de casa i altres que comprava i els portava a vendre a Banyoles, en dúiem uns cinc o sis cada setmana. També he treballat molts anys a les colònies de Sant Miquel.

-Com eren els primers anys d'estar-te a Campmajor?

-Han canviat molt. Abans en tots els camps hi havia gent. A primera hora del matí, molt a punta de clar, miràvem per la finestra i deïem: *Mira! En Rafel ja hi es, ... ja es a cavar blat de moro*, i així veies a tanta gent. Totes les cases eren habitades; me'n recordo d'haver vist gent a can Reig, la Maiola (hi vivia l'Alina del Camós), can Bosch (hi vivia la Felissa, que deia que deixaria el pa sense enfornar per anar a verema a França), can Ripoll, can Jofre, can Garça, la Quintana (que per temps havia sigut rectoria), ... Anava a rentar la roba amb la Francisca del Corral, la Quima de la Canova, els de cal Fuster i els de la Quintana a la bassa del costat del pont d'anar a Santa Quitèria. Rentàvem agenollades amb una mica de rentador que ens havíem fet i que a l'hivern moltes vegades teníem que trencar el glaç. A casa, vam ser els primers de Campmajor en tenir llum; quan hi vaig anar a viure ja en tenien, tot i que feia més claror una candela, en prou feines t'hi veies. Els primers de Campmajor en tenir cotxe van ser els del Corral, tenien una espècie de

furgoneta i després a Ca la Rossa. L'any de casar-nos, en Quimet ja es va treure el carnet de conduir; com anàvem una mica justos per comprar una moto, vam decidir que seria millor comprar una vedella que guardaríem per a vaca i amb els cèntims d'aquesta vam poder comprar la primera moto. També recordo que a cada mes la parròquia passava

La Lola davant de can Guerra, el 4 de novembre de 1992. (foto: Joan Fort)

el combregar pels malalts del poble, i quan passaven pel teu costat, tant si estaves al camp com a casa tenies que fer una reverència.

"...molts dies menjàvem blat escaiat, que el dúiem a moldre a Roca i nosaltres en deïem caixals de mort."

-I la cuina?

-Es menjava millor que ara, més natural. Per esmorzar i sopar: sopa de col, de rabaquet o de pa entre altres, ... per dinar molts dies menjàvem blat escaiat que el dúiem a moldre a Roca i que nosaltres en deïem queixals de mort, a mi m'agradaven molt, també menjàvem farro, bledes, alls i cebes, ... La carn era a base de porc tot l'any i tot salat ja que no hi havia neveres; els diumenges algun conill, ... Ens fèiem l'oli d'un olivet que teníem a can Ginestar i també el vi i el pa era nostra. La fruita la collíem del camp, hi havien pomes del ciri, de Sant Jaume, ... era molt bona.

-La casa de can Guerra es troba adossada a l'església de Santa Quitèria. Has vist passar molta gent devota o simplement per venir-la a veure?

-Sí, molta. Abans venia gent a peu des de Granollers, Viert, Mieres, ... a resar el rosari, o a complir una prometença, hi havia molta devoció. Nosaltres els hi deixàvem la clau perquè poguessin entrar a dins. En el lloc que guardàvem la clau hi teníem les coques de Santa Quitèria tot l'any, perquè així qui volia en podia agafar, a la vegada que donava la voluntat. No va passar mai res, tot i que hi havia por que s'enduguessin la verge d'alabastre que hi ha i, que per això, van col·locar-la al lloc més segur que es trobava abans. Quan els del Bisbat se la van endur per restaurar-la, van dir que es tractava de la Mare de Déu de la Pera. Volien quedar-se-la per al Museu de Girona, però els de Campmajor van voler-se-la seva. També hi havia tres piques, una d'elles, que es trobava dins l'antiga sagristia, servia per abocar-hi l'oli que els feligresos, amb la seva voluntat dipositaven per a la llum de la llàntia. Pels anys seixanta va venir un picapedrer per canviar l'altar al lloc de l'actual. A Santa Quitèria es deia missa cada cap de mes. Antigament, Mossèn Vidal, després de la missa, venia a esmorzar a casa fins que es va morir l'oncle Joan i després va anar a la Canova.

-Parla'ns de l'aplec de Santa Quitèria.

-Per l'aplec sempre venia molta gent. Antigament, portaven el dinar amb un cabàs que abans de l'ofici el deixaven a casa o a la Canova. En sortint de missa tocaven sardanes a l'era de la Canova i després molta gent es quedava a dinar per aquells prats. A la tarda, en temps de mossèn Pere Puig, deïem el mes de Maria i ballàvem més sardanes a la plaça de Campmajor, que es troba en el trencant del Corral. Durant tot el dia, deixàvem

Veïnat de Santa Quitèria. (foto: Joan Fort, 14-XI-1992)

les coques de Santa Quitèria a la vista perquè la gent en pogués agafar. Abans les coques les feïem per les cases de Campmajor. Setmanes abans, les Pavordesses de Santa Quitèria que n'hi havien dues entrants i dues sortints, passaven a cada casa a demanar donatius per fer les coques. Aquestes, les feïem repartides en les cases de les pavordesses entrants. En Isidre de la Quintana es cuidava de coure-les en cada una d'aquestes cases i més tard el seu fill, en Joan. Quan acabaven els hi preparaven un bon berenar d'amanida amb força enciam i sardines de llauna. Això els hi portava bastant d'enrenou a cada casa fins que es va anar perdent. Les últimes en fer-se les coques van ser el Corral, Ca la Rossa i la Canova. Després es va decidir fer-les al Sindicat i coure-les a la Fleca de Sant Miquel i més tard a la Rectoria i al forn de Can Rovira fins ara, que es continua fent una setmana abans de l'aplec.

-Santa Quitèria s'invoca contra la ràbia...

-Sí, abans de menjar les coques s'ha de resar un parenostre. Ara ha guanyat més Sant Ferriol que Santa Quitèria perquè quasi tothom té dolor i de ràbia no. Un any, en el mateix dia de l'aplec, a l'hora de la missa, va passar un gos corrents a més no poguer cap al Corral, per anar a beure l'aigua del rec de can Coma. Tal com el van veure es van pensar que tenia la ràbia i allà el van matar. Una dita molt antiga, que no se sap si es veritat o no, una vegada a Centenys un gos rabiós va mossegar a una persona. Aquesta es va tornar rabiosa i van obligar a tancar-lo en una habitació perquè mossegava tot el que trobava. Van invocar-lo a Santa Quitèria i amb el temps es va anar posant bé fins que es va curar. Es va dir una missa en acció de gràcies a la Santa.

-Des de l'any 1997 que vius amb en Quimet a Banyoles. Què has trobat a faltar?

-Em va saber molt de greu marxar. A Sant Miquel necessitaves una cosa i sabies la casa que tenies que anar,...Cada dia venia gent d'arreu de Catalunya, fins i tot de Madrid i també estrangers que, amb un mapa a la mà, venien a veure el romànic que en el seu lloc hi teníem el galliner. Parlaves amb ells, t'explicaven

coses,... jo els hi obria l'església. També en venien a comprar verdures, pollastres, conills, mel,... feies molts amics que ara, a Banyoles, s'han perdut.

-Tenim entès que saps fer una ratafia molt bona i que desinteressadament ens vas donar la recepta en el número 9 de Golany.

-Sí, conec les herbes des de molt petita quan anava a collir-ne amb la mare del meu pare els diumenges a la tarda. Jo, cada any feia ratafia i era molt apreciada. Les herbes les trobàvem totes a Sant Miquel, un any en varem trobar 80 de diferents. També hi havia anys que no les trobàvem totes, llavors teníem que anar en altres llocs. Tampoc interessa la quantitat d'herbes; per fer una bona ratafia ha de ser que cap herba se senti més que l'altra. N'hi ha de molt oloroses com la marialluïsa, la farigola, la salsa de pastor (semblant a la farigola),...a més s'hi tira clau, grans de cafè, pela de taronja, llimona,...i anís que sigui del més barato possible, perquè sinó se sent molt. Ara ja no en faig, però encara vaig a collir-ne amb la Carme i la Núria de can Teixidor, l'Inès de les Colònies i la Dolors d'Usall.

"per fer una bona ratafia ha de ser
que cap herba se senti més que l'altra
i l'anís del barato"

Hem parlat de Santa Quitèria i no tant de Sant Martí que, com a Patró de Campmajor, també s'invoca el diumenge més a prop de cada onze de novembre. Des de l'any 1997, s'ha escollit aquesta diada per a fer un homenatge a tota la gent Gran del poble. Aprofitem l'avinentesa per recordar els molts anys que tant la Lola com en Quimet han cuidat del temple de Campmajor, els seus voltants i han tingut cura de la gent que s'hi ha apropiat. A ells aquest reconeixement.

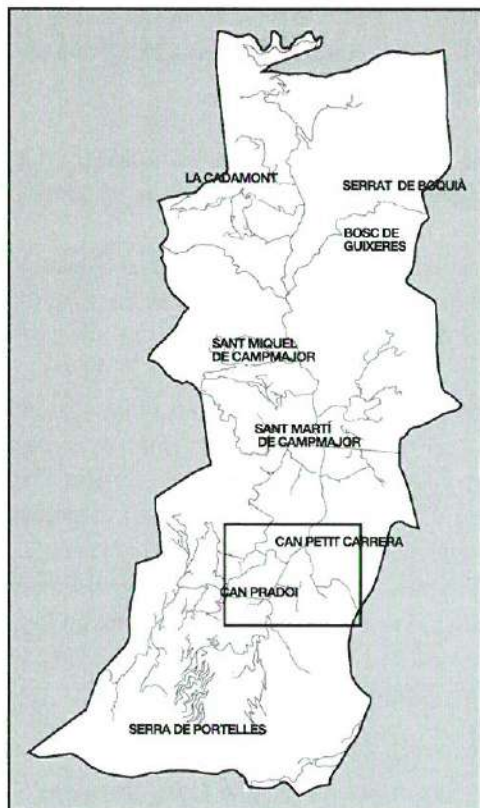

Collita d'herbes per a fer ratafia davant de Santa Quitèria a finals de maig de 2008. D'esquerra a dreta: l'Inès i en David del Casal Sant Miquel, la Lola de can Guerra i la Carme i la Núria de can Teixidor. (foto: Dolors Amargant)

Josep Estarriola i Borrell

6 d'octubre de 2008

ZONA CENTRE I EST

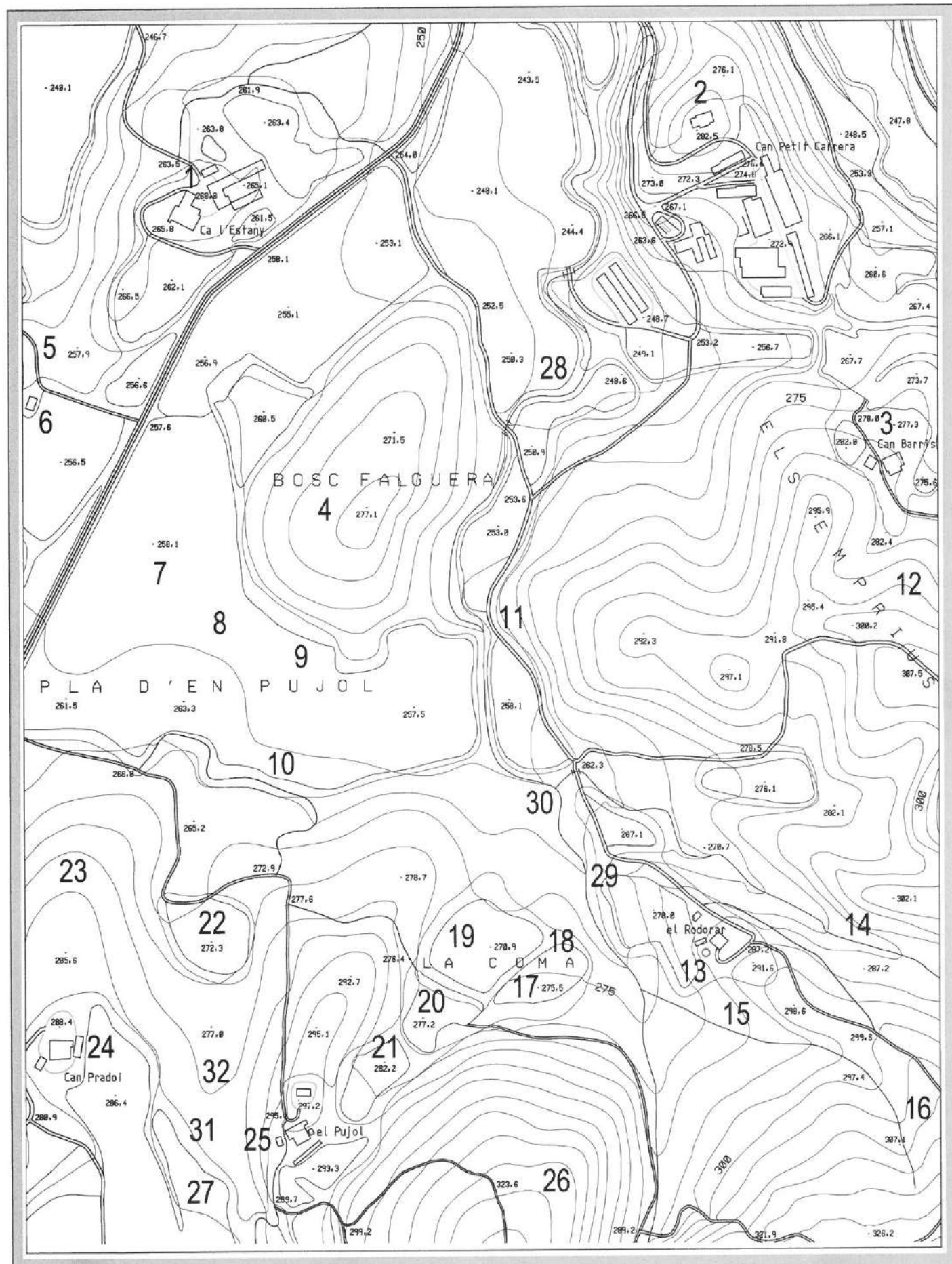
En aquest número farem un passeig per la part centre i est del municipi, entre la carretera que porta a Falgons i el camí que enllaça amb Pujarnol. És una zona en la que s'intercalen els camps i prats de la plana amb els boscos que termenegen amb la veïna Porqueres. Fem constar que alguns d'aquests noms indiquen llocs que han pogut canviar amb el pas del temps, o han desaparegut. Com venim anunciant a cada número de Golany, ens cal l'ajuda de totes aquelles persones que, amb el seu record puguin aportar dades per anar completant la recerca. Moltes gràcies a tots aquells que fins ara han col·laborat.

Dades recollides per Josep Fort i Olivella

Muntatge: Albert Roura i Ferrer

Cartografia propietat de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, la qual ha estat cedida per a aquesta publicació.

Codi	Nom	Descripció
1	Ca l'Estany	El seus propietaris portaven aquest cognom, d'aquí li ve l'anomenada.
2	Can Petit Carrera	L'antiga casa que portava el nom fou derruïda en la dècada dels 80, i en el seu lloc fou construït l'habitatge actual.
3	Can Barris	No se sap d'on li ve el nom.
4	Bosc Falguera	El nom ve de la quantitat de falgueres que hi havia. També se l'anomena Bosc Rodó.
5	Baixant de l'Om	Un exemplar molt gros d'aquest arbre li dona el nom.
6	Mas Ramió	Cobert agrícola que porta el nom de la família que el va construir.
7	Pla del Pujol	Camp planer que treballava l'estada del Pujol.
8	El Peroler	Camp de terra molt bona per conrear on es tirava la perolada.
9	La Plana	Tros de terra al costat del Pla del Pujol.
10	El Campic	Camp petit, per això hi posaren aquest nom.
11	Carretera de Pujarnol	Carretera que enllaça el nostre poble amb el veïnat de Pujarnol.
12	La Rostada	Tros de terra entre El Rodorà i Can Barris
13	El Rodorà	Suposem que hi posaren aquest nom perquè en aquest indret hi abundava la planta del rodó.
14	El Solell del Rodorà	Part de terra i bosc en què tocava el sol a prop de la casa del Rodorà
15	Les Artigues del Rodorà	Conjunt de feixes a prop de la casa del Rodorà
16	El Casal del Rodorà	Casa totalment en ruïnes, situada uns 300 metres al sud del Rodorà.
17	La Coma	Conjunt de camps i feixes que portaven aquest nom.
18	El Prat de la Coma	Tros de camp on regularment s'hi segava l'herba.
19	La Feixa Rodona	Camp de forma arrodonida.
20	La Feixa Llarga	Camp de forma allargada.
21	La Feixa dels Bucs	Camp on s'hi solia posar bucs d'abelles
22	El Ginabret	Esplanada a la qual segurament un ginebre petit va donar el nom.
23	La Roureda d'en Pradói	Indret on abunden els roures a prop de la casa de can Pradói.
24	Can Pradói	Podria ser que el nom li vingués donat per l'abundància de prats.
25	El Pujol	Un pujol és un puig petit, podria ser que d'aquí li vingués el nom.
26	L'Aulinà	Tros de bosc on les alzines són abundants.
27	L'Olivet	Indret en el qual es cultivaven les oliveres.

FUTBOL - UNIÓ ESPORTIVA SANT MIQUEL

TEMPORADA 2007 – 2008

Tercera categoria territorial, Grup 26

Junta: Joan Batlle, Joan Monell, Josep Batlle, Joan Moradell, Vicenç Casals, Miquel Camós, Ventura Camós, Josep Teixidor i Julià Jiménez

Equip Tècnic: Ferran Darné i Pere Luengo

Jugadors: Joan Planas Gifra, Pau Congost Segalés, Xavier Esteba Fernando, Jaume Surroca Estanyol, Jordi Viñolas Crous, Jordi Planas Palmada, Albert Llandrich Plantés, Roc Prat Vicens, Xavier Masdeu Clusells, David Vargas Barrientos, Jordi Matamala Camós, Jordi Urbano Darné, Albert Pacheco Bardera, Narcís Flores Rost, Pau Rodríguez Zaragoza, Pere Esparraguera Micaló, Dani Planas Cano, Miquel Sánchez Monells, Roger Isern Subirana, Jordi Estanyol Rustullet, Miquel Trulls Roura i Sylla Aboudrahamane.

Cronologia:

- 32a temporada de la presidència de Joan Batlle Saubí.
- 30 anys del camp de l'Hostal.
- 5a temporada amb direcció tècnica de Ferran Darné Teixidor.

Desenvolupament de la temporada:

- 34 partits jugats: 17 a casa, amb 10 victòries, 1 empat i 6 derrotes.
- 17 a fora, 6 guanyats, 4 empatats i 7 de perduts.
- Total: 16 victòries, 5 empats i 13 derrotes.

CLASSIFICACIÓ

Les Preses, CF. "A"	78 punts
Les Planes, CF. "A"	77 Penya
Esp. Montagut "A"	73
Sant Esteve d'en Bas, CE. "A"	61
Sant Privat d'en Bas, FC. "A"	60
Maià, CE. "A"	60
Serinyà, CF. "A"	57
Sant Miquel de Campmajor, UE. "A"	53
Bescanó, CD. "B"	53
Olot, At. "A"	53
Sant Roc Olot, CF. "A"	49
Lladó, UE. "A"	45
Sant Jaume de Llierca, CF. "A"	41
Argelaguer, FC. "A"	26
La Canya, AE. "A"	23
Joventut Sant Pere Màrtir, "A"	15
Osor, UE., "A"	13
Castellfolit de la Roca, UD. "A"	8

En total es van marcar 68 gols amb una mitjana exacta de 2 gols per partit, i se'n van encaixar 54 que representen una mitjana d'1,58 gols per partit i els màxims golejadors han estat: Pere Esparraguera amb 15 gols, Dani Planas amb 10, Sylla amb 9 i Pau Rodríguez amb 8.

Una temporada més d'estabilitat, estabilitat que fa més de 30 anys que dura i que molt pocs pobles de la nostra categoria ho poden dir. Durant tota la temporada que comentem ens hem mantingut cap al centre de la taula classificatòria i al final hem quedat per sobre de la meitat. Felicitats, coratge i endavant!

Tomàs Camós Ramió

Part de la plantilla de la temporada 2007-2008. (Arxiu: Ferran Darné)

FALGONS I ELS ARXIDUCS D'ÀUSTRIA I DUCS DE BORGONYA

A les primeries de l'any 1503 tenia lloc a Barcelona la celebració de grans festes, per l'arribada a la ciutat de l'arxiduc d'Àustria i duc de Borgonya, el príncep Felip anomenat el Bell.

El Dietari de la Generalitat de Catalunya corresponent a aquelles dades, concretament al dimarts 17 de gener de l'any 1503, indica que la ciutat de Barcelona va rebre el senyor Maximilià (nom del pare), príncep jurat a Castella i Aragó, casat amb la il·lustríssima senyora dona Joana de Castella i d'Aragó, princesa nostra –diu el Dietari, venint de la cort dels Reis Ferran i Isabel els Catòlics, on l'havia deixada prenyada. Durant aquest dia i els següents, fins al dilluns 23 de gener de 1503, es van celebrar a Barcelona moltes festes en honor i agraïment per l'estada del príncep Felip el Bell en aquesta Ciutat, el qual tornava als seus estats de Borgonya i Flandes.

Felip el Bell, va néixer a Bruges, Flandes, el 22 d'agost de 1475. Era fill de Maximilià I, emperador d'Alemanya i de Maria de Borgonya. De la seva mare procedien els títols de duc de Borgonya, de Brabant, de Limburg i de Luxemburg, així com el de comte de Flandes, entre altres títols i possessions.

El rei Ferran el Catòlic havia aconseguit, amb la seva política d'aliances, el casament d'aquest fill de l'emperador d'Alemanya amb el seu tercer fill, la Infanta Joana de Castella, anomenada més tard la Boja, mare de l'emperador Carles V d'Alemanya i I de Castella i Aragó. Aquesta princesa havia nascut a Toledo el dia 6 de novembre de 1479.

Els Reis Catòlics, en el marc de la Lliga Santa intentaven envoltar el Regne de

França amb la unió personal, d'una banda, de la Infanta Joana la Boja amb l'arxiduc d'Àustria i duc de Borgonya. Abans també amb el casament de la seva filla primogènita, la Infanta Elisabet amb el príncep Alfons, hereu del regne de Portugal, el dia 18 d'octubre de 1490, havien atret al seu favor aquest Regne. A més, el príncep Joan, príncep d'Astúries i primogènit dels Reis Catòlics, es prometia amb la germana de Felip el Bell, anomenada Margarida, casant-se a Burgos el dia 3 d'abril de 1497, cosa que feia més ferma l'aliança amb l'emperador d'Alemanya, Maximilià I. Per acabar de reblar el clau, la Infanta Catarina, altra filla dels Reis Catòlics, es casà l'any 1501 amb Artur, príncep hereu d'Anglaterra, i com que morí prematurament ella es casà en segones núpcies amb el seu cunyat, el futur Enric VIII, l'any 1508. Dissortadament per la família reial, el 4 d'octubre de 1497 moria a Salamanca el fill dels Reis Catòlics, el primogènit en Joan, sense descendents. Tot seguit va morir Isabel, casada amb el Rei Manel de Portugal el 23 de agost de 1498, i deixà un fill, jurat com a primogènit i hereu dels Reis Catòlics, però que també morí poc després del part, el dia 23 d'agost de 1498.

Quedava doncs com a hereva immediata i obligada la filla segona dels Reis Catòlics, car l'altra filla menor, la Infanta Maria, es casà amb el rei vidu de Portugal, en Manuel.

Per tot això, a Catalunya i sobretot a Barcelona, es van fer importants

i sonades festes i celebracions per la vinguda de Felip el Bell, Arxiduc d'Àustria i duc de Borgonya, car casat com era amb la Infanta Joana, filla dels Reis Catòlics, aquesta era la seva hereva natural, i per tant la possible reina d'Aragó a més de Castella.

Aquesta situació no va passar endevades per aquelles persones i famílies de les vegueries de Girona i Besalú, ennoblides pel rei Ferran el Catòlic amb motiu del famós Setge de la Força de Girona l'estiu de l'any 1462, en el qual van defensar-lo quan encara tenia deu anys juntament amb la seva mare, Na Joana Enríquez.

Essent verosimil que la Infanta Joana la Boja pogués ésser reina de Castella i d'Aragó, tots els agraciats amb el Privilegi Militar Decorat, tenint en compte les mercès i privilegis que havien rebut del seu pare el rei Ferran II el Catòlic i éssent de cavallers ésser agraïts, van procedir com a Corporació nobiliària, com altres persones i estaments i corporacions tant de Catalunya com d'Aragó i de Castella, a fer un regal de maridatge o dot a favor de la Infanta na Joana.

Mas Collferrer (Foto: Ernest Costa)

Efectivament, en un document públic, que consta en el llibre notarial número 226 corresponent a l'any 1503 del notari de Girona Dalmau Ombert, hi figura una escriptura de data 2 de maig de 1503, força interessant.

Consisteix aquest document públic en una àpoca o carta de pagament que signa Joan Almar, agutzil reial, habitant a Torroella de Montgrí, un dels agraciats del Setge de la Força, a favor de les quantitats que restaven per abonar per part d'Esteve Collferrer d'Olot, referents al regal acordat en favor de l'Arxiduesa

de Borgonya, és a dir, a favor de la infanta Joana, la filla dels Reis Catòlics, consistent en la suma de nou lliures, divuit sou i sis diners de moneda barcelonesa, la qual Esteve Collferrer va dipositar a la Taula de Canvi del Venerable Joan Rafael Bas, canvista de Girona i, en ésser una quantitat assegurada, Joan Almar signa a Esteve Collferrer carta de pagament, com a persona encarregada que era pels nobles gironis per fer el regal de maridatge o dot a l'arxiduesa de Borgonya, com diu el document. L'escriptura no especifica quin va ésser el regal fet a la futura reina de Castella i Aragó.

Ens interessa en aquest moment a nosaltres de l'esmentat document, que un dels col·laboradors en el regal a favor de la futura Reina era Esteve Collferrer.

Qui era i d'on procedia aquest Esteve Collferrer que esmenta el document? Per descomptat que descendia de la família Collferrer, que tenia el seu solar o origen al mas del mateix nom, situat a la parròquia de Sant Vicenç de Falgons, avui del terme municipal de Sant Miquel de Campmajor i depenent amb anterioritat de la baronia de Falgons de la família Cartellà.

Penso que s'ha fet massa llarg aquest escrit. Esperem la benevolència dels lectors i sobretot del director de la revista, per poder continuar si és possible en una propera edició de Golany.

Ignasi Permanyer (Notari)

MAIG - OCTUBRE 2008

Maig

📅 Dissabte 17 de maig del 2008. Preparació de les Coques de Santa Quitèria. A primera hora de la tarda d'un dia que un fort aiguat semblava anunciar el fi d'un període llarg de sequera, un bon grup de veïns i veïnes es van agrupar un any més a la rectoria de Sant Miquel amb el propòsit de preparar les Coques de Santa Quitèria. Un grup amassava la pasta, mentre que en una llarga taula el gruix dels concentrats estirava i donava forma a les coques. El procés acabava a l'interior del forn on l'Esteve de can Rovira les coïa al punt just, enllestides per repartir durant l'Aplec de Santa Quitèria. / R.S.

Engrescats fent coques de Santa Quitèria (foto: R. Santacana)

📅 Dissabtes 17 i 24 de maig. Tercer Torneig Tennis Taula Vall de Campmajor. Amb una participació de 19 jugadors infantils el primer dia i de 20 absoluts el segon, es va celebrar el tercer Torneig Tennis Taula Vall de Campmajor. El dia 17 es disputà la fase inicial en quatre grups on els jugadors s'enfrontaven en forma de lliga i tot seguit els diferents guanyadors es van enfrontar en quarts de final, semi i final. Es proclamà campió l'Adrià Vallés, que s'imposà a la final a Jordi Nierga per 2 sets a 1 amb uns parcials de 11/9, 9/11 i 11/6.

Una imatge del Torneig de Tennis Taula infantils (foto: R. Santacana)

El dia 24, els 20 jugadors inscrits s'agruparen en quatre grups de 5 jugadors i seguiren la mateixa competició que el dia anterior. Arribaren a la final l'Alfred Sánchez i en Martí Gimferrer, i guanyà el primer per uns disputats dos sets a zero, amb uns parcials de 18/16 i 12/10.

Al final de cada jornada hi hagué el tradicional repartiment de trofeus als quatre primers classificats i repartiment de samarretes commemoratives i medalles per als jugadors infantils. / J.F.

📅 Diumenge 18 de maig. 17a Caminada Popular. Ruta de Salamina 2. El dia es presentava núvol i fresc, amenaçant pluja durant algun tros de l'agraït i fàcil recorregut. 24 persones vam sortir des del Collell en direcció al Torn, des d'on vam travessar cap a Sant Miquel tot resseguint el petit camí que segueix per sobre el riu Ser, per evitar de travessar-lo. Entre el Torn i Sant Miquel, tot aprofitant un espai on hi tocava el sol, vam aprofitar per esmorzar. També en aquest punt hi trobem la pedra que separa els dos termes municipals. Vam resseguir des de Roca passant per sota les Carreres i adreçant-nos cap a la Cadamont, des d'on, després de visitar el cementiri i les "no restes" de l'església de Ventatjoll, vam arribar de nou al Collell. En tres hores vam recórrer aquesta zona del nord-oest de la vall. / R.S.

Caminant des de Roca cap a la font de la teula (foto: R. Santacana)

📅 Dimecres 21 de maig. 88a Volta Ciclista a Catalunya. En la tercera etapa de la volta ciclista a Catalunya, Banyoles - la Seu d'Urgell, de 191 km., els corredors van passar per Sant Miquel de Campmajor cap a tres quarts d'una del migdia. Es tractava de l'etapa reina de la volta per la seva dificultat

d'alta muntanya i va acabar amb accidents en la perillosa baixada fins a la Seu d'Urgell. El francès C. Dessel va guanyar aquesta etapa amb 5:10.30; mentre que la final general la sorpresa se la va endur el gallec César Veloso. L'osonenc Josep Jufre va quedar en quart lloc i es va endur el premi al millor ciclista català./ J.E.

La 88ª Volta Ciclista passant a l'altura del Molí (foto: J. Estarriola)

Dies 24 i 25 de maig. Festes de l'Aplec de Santa Quitèria. Aquest any, l'aplec de Santa Quitèria va estar marcat per dos fets particulars. El primer va ser el nou format que va tenir la part festiva i lúdica de l'aplec; la segona, la pluja que ens va acompanyar durant la diada del diumenge. Així, durant la jornada del dissabte el temps va acompanyar completament els actes previstos, iniciats al matí amb el Tercer Torneig de Tennis que es va celebrar en el local del Sindicat, en la part corresponent a jugadors absoluts. A la tarda, amb un temps assolellat i molt agradable, es va celebrar l'aplec en els paratges de Santa Quitèria, on es va engrescar la mainada a dibuixar, i així ho van fer pels voltants de l'església en força número de participants, tot i que aquest any sense concurs. En acabar, van rebre un obsequi per la seva participació. També es va celebrar el desè Concurs de Flors Silvestres, que va tenir una bona participació. El jurat del concurs, compostat per la Susanna Reixach, en Josep Estarriola i en Joan Sánchez, va premiar l'originalitat dels centres rebuts de la següent manera: 1r Premi: **Quimeta Font**; 2n Premi: **Cristina Roura**; 3r Premi: **Carne Compta**; Premi Local: **Núria Casellas**. Durant la tarda també es va organitzar la primera Trobada d'assortits casolans, amb productes que els veïns i veïnes havien elaborat a casa i que va tenir molt bona acollida, i va servir per acompanyar la xocolata desfeta que es va preparar per a l'ocasió. En acabar, encara vam tenir temps de gaudir

de jocs de cucanya per a la mainada, on també van participar força adults, fins que es va anar fent fosc.

Però el diumenge, el temps no ens va acompanyar. Una insistent pluja va impedir l'arribada de les Pavordesses amb les coques, i es va fer directament a l'església; tampoc no es va poder ballar la sardana que tradicionalment es balla en sortir de missa a l'era de la Canova. Tots els assistents van rebre el número 23 de la revista Golany, de la qual també es van repartir exemplars a la tarda, quan la pluja va impedir que les sardanes es ballessin a la plaça de les Escoles, i es van fer dins del local del Sindicat. / R.S.

Diumenge 25 de maig. Curset de formació per controls de Biketrial. El dia 25 de maig va tenir lloc a Sant Miquel el primer curset per formar i seleccionar els qui després han estat els primers controls professionals de Biketrial. Els 30 aspirants a control apuntats van passar satisfactòriament totes les proves de què constava el curset, (tots els participants ja tenien un alt coneixement de l'esport i amb experiència en control). El curset va consistir en dues parts: la teòrica, que es va fer al matí, en la qual es va donar a conèixer tota la reglamentació de l'esport acompanyat d'una classe audiovisual i formació tècnica, i al final calia passar una prova per escrit. Tot seguit hi va haver un temps de descans, en què es va servir un dinar en un establiment del poble, i a la tarda es va cloure el curset amb una classe pràctica. A tots els participants se'ls va donar una tarja acreditativa d'haver passat el curset i ja han participat de controls en proves tant importants com són: la del Campionat d'Espanya a l'Escala i la del Campionat del Món a Frias (Burgos). / J.F.

Dies 30, 31 de maig i 1 de juny. Participació en la 31a Exposició de Flors de Banyoles. L'Ajuntament de Sant Miquel de Campmajor, juntament amb altres municipis del Pla de l'Estany, participà en la 31a exposició de Flors de Banyoles. Unes quantes voluntàries del nostre poble van dissenyar dins l'espai reservat en el pati de l'antiga entrada al claustre del Monestir de Sant Esteve, una gran catifa feta amb flors, fulles i llavors en què es representava el nou escut del nostre municipi amb els mateixos colors. Del seu voltant i del sostre en penjaven cistells plens de flors que en el seu conjunt formava una composició molt coherent i encertada. Els tres dies que va durar l'exposició va ser un èxit de visitants. / J.E.

Juny

Dijous 5 de juny. TV3 a l'escola. Un equip de Televisió de Catalunya ha estat gravant durant aquest dia un programa del Supertres, amb la participació de tota la mainada. S'ho han passat molt bé! / R.S.

Dilluns 23 de juny. Revetlla de Sant Joan. La revetlla de Sant Joan aquest any s'ha presentat amb menys d'una setmana que encara estàvem gaudint d'una humida i fresca primavera. Pràcticament va començar a fer calor d'estiu el dia 18 de juny, així que en el moment d'encendre la foguera, que s'havia preparat amb restes vegetals a tocar el camp de futbol, hi van haver seriosos problemes, ja que les restes eren molles i no volien cremar. Després de diversos intents i una estona d'incertesa, i amb la Flama del Canigó que es va anar a recollir a Banyoles, finalment la llum del foc va captivar com sempre grans i menuts, fent oblidar que no vam poder llegir el manifest de la Flama, ja que l'organització a Banyoles no en va distribuir. A continuació, entre un enorme estrèpit de petards, coets, fonts lluminoses i un inesgotable arsenal d'artefactes pirotècnics, van passar a sopar les prop de setanta persones que es van aplegar en el local del Sindicat, per gaudir del menjar i la conversa, en el qual no va faltar la coca de Sant Joan i el cava, com tampoc el ball que es va organitzar després dels cafès, a l'interior del Sindicat. A fora, la pólvora va trigar a acabar-se. / R.S.

Dissabte 28 de juny. Sortida del Grup de Caramelles de Sant Miquel a la Salut de Pallerols. Per quarta vegada el Grup de Caramelles de Sant Miquel va estar

El grup de Caramelles a la Salut de Sant Feliu. (Foto: Mn. Joan Prat)

invitat per Mn. Joan Prat, enguany al Santuari de la Salut de Sant Feliu de Pallerols. És la segona vegada que es reuneixen en aquest santuari, la primera va ser al setembre de 2006. Cap a dos quarts d'una, Mn. Joan Prat oficià una missa dins la mateixa església, amb l'acompanyament del Grup de cantaires de Sant Miquel. Tot seguit, els quinze components de la trobada van dinar al restaurant del santuari on, a més, van poder gaudir de l'excel·lent vista panoràmica i de l'esplèndid dia que va fer./J.E.

Diumenge 29 de juny. Vuitena Trobada de Cantaires del Pla de l'Estany. Vuit corals del Pla de l'Estany van participar en aquesta trobada anual que cada any es consolida més i que enguany s'ha celebrat en el municipi de Serinyà. Cada grup interpretà dues cançons; els de Sant Miquel hi van intervenir amb la cançó popular: "La poma" i amb una caramella nova: "En la Pasqua del Senyor". Finalment tots els grups van pujar dalt l'escenari per cantar junts: "Pel teu nom Serinyà" i "Himne als vells de Serinyà" que, precisament dues de les seves estrofes diuen: ".... I a Serinyà aquesta tarda s'hi fa una bona trobada dels cantaires del Pla de l'Estany que cada any s'apleguen per cantar.

Sant Miquel i Fontcoberta i les Veus de Sant Joan,
Nova Llavor i Porqueres, Plenitud i
Les Veus de l'Estany....."/ J.E.

Juliol

Dissabte 12 de juliol. Curiositat meteorològica. La matinada de divendres a dissabte, entre les 2 i les 3 del matí, va caure una forta tempesta sobre Sant Miquel. Com és habitual en aquests casos, fortes ratxes de vent van acompanyar els llamps, llampecs i trons que durant una bona estona van restar sobre la vall, mostrant-ne la irregularitat a través del recull de precipitació segons la ubicació: al càmping 10 l.; ca la Rossa 7 l.; la Casanova 14 l.; cal Sabater 13 l.; can Planaferrana 17 l.; el Pujol 30 l.; can Sagnari 43 l. Queden clars dos fenòmens: primer, que les tempestes no reparteixen la pluja amb regularitat sobre el territori; segon, l'interès i l'afició de la gent per conèixer el temps atmosfèric. / R.S.

Diumenge 13 de juliol. Mulla't per l'esclerosi múltiple.

És una campanya solidària que es va iniciar l'any 1994 i en la qual Sant Miquel de Campmajor participa des de fa onze anys. És un acte de solidaritat amb les sis mil persones que pateixen aquesta malaltia neurològica a tot Catalunya. Durant tot l'estiu s'han posat a la venda, tant a l'Hostal com al Casal Sant Miquel, una sèrie d'articles com: samarretes, gorres, bosses, tovalloles, ventalls, etc., que, a més dels donatius que s'han fet, s'han recollit un total de 512,00 euros, que serviran per millorar la qualitat de vida de les persones afectades i donar suport a la recerca de l'esclerosi múltiple. / J.E.

Dimecres 23 de juliol. Petit terratrèmol.

Pocs minuts després de dos quarts d'una de la nit, exactament a les 00,36 h., es va sentir un petit moviment sísmic que va fer tremolar lleugerament el terra i de retruc vidres, portes, etc. Atesa l'hora de la nit, alguns veïns van comentar que el van sentir nítidament, o que, ja adormits, els va despertar el tremolor i un petit soroll que l'acompanyà. El sisme va tenir una magnitud de 3,8 a l'escala de Richter i es va produir a la comarca de la Selva, a la zona de Sant Feliu de Buixalleu, i a uns 4 km de profunditat. També es va sentir en altres comarques com la Garrotxa i fins al Baix Llobregat. No va ocasionar cap tipus de dany. / R.S.

Agost

Dies 24 i 31 d'agost. Concerts del Grup de Caramelles de Sant Miquel.

Per la festa Major de Mieres, el Grup de Caramelles de Sant Miquel va estar convidat per segon any consecutiu a oferir un concert vocal després de l'Ofici Solemne a l'església de Sant Pere. El Grup interpretà tres caramelles, dues havaneres, una sardana i dues cançons populars, a més de "Amics per sempre" com a punt final. El Grup, amb el seu director, en Gerard Capdevila, va saber-se posar a l'alçada de les cançons que van interpretar i el públic els va correspondre amb forts aplaudiments.

Altrament, el diumenge següent, també van ser convidats a participar amb els seus cants en la 16a festa del barri de la Farga de Banyoles on, també, se celebrà la novena festa de la diversitat. És el segon any consecutiu en què el Grup de Caramelles de Sant Miquel s'inclou en la programació, juntament amb representacions d'altres cultures d'arreu del món i que conviuen a casa nostra. / J.E.

Finals d'agost. Renovació de les baranes dels ponts del Marsol i de la riera de Falgons.

Tot i no passar d'anècdota en el temps, comentem la notícia que s'ha fet la renovació de les baranes dels ponts sobre el Marsol i la riera de Falgons, a la carretera de Falgons. Els operaris van substituir les antigues baranes de pedra, amb espai entre els blocs i pintades en colors blanc i vermell, per les baranes de ferro que veiem en totes les carreteres. Per les consultes realitzades, sembla que les antigues baranes es van posar quan es va construir la carretera, cap al 1950. / R.S.

Setembre

Diumenge 14 de setembre. Aplec de Sant Ferriol de Falgons.

Com va sent tradició, coincidint amb el segon diumenge de setembre se celebra l'Aplec de Falgons, l'Aplec de Sant Ferriol. Aquest any el dia va ser bo però fresc a les primeres hores de la jornada. Així, a les 12 del migdia es va iniciar la Cavalcada que portava les relíquies de Sant Ferriol fins a l'esplanada sobre l'església, on se celebrà l'Eucaristia acompanyada pel Cor Parroquial de Sant Miquel, i la benedicció del romaní. La cobla "La Principal de Porqueres" va interpretar dues sardanes abans de l'arrossada popular, de la qual van gaudir força persones que van quedar-se pels paratges de Falgons. A la tarda, una nova audició de sardanes i el Gran Sorteig van tancar una nova edició d'aquest vell aplec. / R.S.

La mainada vestits de pagesets i pagesetes van dur a beneir el romaní a l'aplec de Sant Ferriol (foto: M. Angels Carandell)

Dies 26, 27 i 28 de setembre. Festa Major de Sant Miquel de Campmajor.

Com cada any arriba la Festa Major, una festa que tothom espera amb ganes, anunciada una any

més (i ja en són molts) a través d'un cartell inspirat i treballat per Josep Estarriola. La festa aquest any la vam començar amb la posada en escena de l'obra *Pels pèls*, a càrrec del grup de Mieres "De 7 a 9", una divertida comèdia participativa, que més de 150 persones que omplien el local del Sindicat van poder gaudir. L'endemà matí, com que el temps hi va acompanyar, cap a trenta persones muntades en bicicleta es van esforçar en aquesta volta entre Sant Miquel i Mieres, i Mieres i Sant Miquel, que és la tretzena vegada que es fa dins els actes de la festa major. Aquest cop, amb molta presència de menuts muntats en les bicicletes dels pares i mares o en petites bicicletes. En arribar, tocava esmorzar a l'Hostal i així va ser. A la tarda del dissabte, cap a dos quarts de quatre, es va iniciar el tir al plat, amb la participació d'una bona colla de tiradors que van estar-s'hi fins gairebé les set de la tarda, que van acabar amb quasi tots els plats (platets) que es llençaven per fer punteria. I mentrestant, cap a les cinc de la tarda en Jordi Toniatti presentava el seu espectacle, aquest cop i aprofitant la bonança d'aquesta jornada, a la pista poliesportiva. En acabar l'espectacle, es va repartir xocolata desfeta i coca entre tots els assistents, mainada, mares i pares, que més tard, engrescats, també van participar en els divertits jocs de cucanya que una bona colla de voluntaris tenien preparats i que van acabar quan ja fosquejava. Una agradable tarda per a tots els gustos. A la nit, el Ramon Grup va posar música a l'hora del ball, que es va allargar fins a quarts de...

Els Pescadors de l'Escala en plena actuació en el local del Sindicat (foto: R. Santacana)

Diuenge, la festa es va obrir amb l'Ofici Solemne a l'església de Sant Miquel, seguida d'un concert de cançons tradicionals a càrrec del Grup de Caramelles de Sant Miquel. A la tarda, la U.E. Sant Miquel va guanyar a l'equip Chabab C.D. de Banyoles per dos a zero en un entretingut partit que va donar pas a l'audició de sardanes, a la plaça de les Escoles, a càrrec de la Principal de Banyoles. Els Pescadors de l'Escala, amb un ampli repertori d'havaneres, i un cremat preparat al so de les cançons que va ser repartit entre tots els assistents, van posar fi a la festa. / R.S.

Octubre

Dia 27 d'octubre, donació de sang a Sant Miquel.

Com ja sabeu, dos cops a l'any, tots els que hi esteu interessats podeu col·laborar en la donació de sang a Sant Miquel (en aquesta ocasió han donat sang 11 persones), que es fa en el Local Social els dies que us informem. Aquest any amb unes cares conegudes, divertides i juvenils, d'aquesta manera s'informa als que ja tenen 18 anys que poden ser donants els heu vist ?? els coneixeu ??? segur que sí!!!!!!! / T.B.

Els joves fotografiats pel cartell de la donació de sang

(T.B. Teresa Baig; J.E. Josep Estarriola; J.F. Josep Fort; R.S. Ramon Santacana)

Fe d'errades: les fotografies de portada i contraportada del número 23 de Golany, són de l'arxiu fotogràfic de Josep Fort.

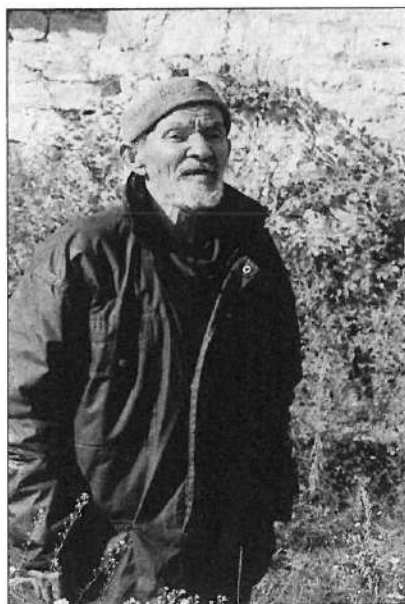
La Comissió de festes i cultura de Sant Miquel vol tenir un record per l'Adrià Pijuan i Coromina, que ens ha deixat recentment, i així agrair la seva desinteressada col·laboració en els preparatius de la cavalcada dels Reis d'Orient en els darrers anys. Sens cap mena de dubte, el trobarem a faltar.

Els Reis d'Orient el passat 5 de gener (foto: R. Santacana)

L'Eduard, un dels pobres més coneguts i assidus visitants del nostre poble, era un home baixet i una mica rabassut, de parla amena i reposada quan no anava carregat. Alguna vegada els meus germans grans quan treballaven a l'artiga de can Prat, peça que cultivàvem a l'altre costat de la carretera al costat del pont, cap al tard quan ell anava al seu retiro a la cabanya d'aquella casa, acostumava a fer una parada i ho aprofitaven per fer petar la xerrada. Amb en Peret parlaven de diversos temes, entre altres els agradava comentar curses de braus que, pel que semblava, els dos hi entenien quelcom, llavors encara se'n feien a Olot per Sant Lluç. Un dia, després d'una llarga conversa de temes diversos, el meu germà li va preguntar que, quan arribés l'hora, on li agradaria ser enterrat, l'Eduard va contestar, "dins una bocoi de vi". A part de les seves extravagàncies, penso que aquell captaire tenia una certa cultura, si més no el que puc afirmar, perquè ho recordo, és que tenia una gran memòria, facultat que demostrava en la recitació d'un llarg poema titulat "Un molt disformat cargol o l'horrorós cargol". Aquest poema va cridar l'atenció d'un altre germà, en Tonet, llavors mestre del poble, i va aprofitar les freqüents parades que l'Eduard feia a cal Ferrer per tenir-hi diverses converses. Les repetides recitacions del poema van permetre a en Tonet fer-ne una reproducció que va plasmar en una versió mecanografiada, resultat de molta paciència i hores de treball, document que encara conservo. Posteriorment

ha arribat a les meves mans un altre exemplar imprès i anònim que coincideix totalment amb l'anterior. Si els responsables de Golany ho creuen oportú es pot publicar en la revista aquest fantasiós i curiós poema, tot i que atesa la seva extensió no podran donar-li cabuda total en un sol número. Es poden incloure les primeres estrofes en aquest.

fotografia de l'últim captaire.
(Clixé facilitat per Miquel Rustullet)

En el primer escrit deia que en aquestes contrades avui no existeix el nomadisme captaire; però l'amic Miquel Rustullet, del Consell Comarcal del Pla de l'Estany, em diu que actualment, almenys no fa molt temps, l'home de la fotografia, del qual s'ignora el nom, encara s'hi dedicava i feia un recorregut anual que, d'acord amb les conveniències climàtiques de l'interessat, anava de mar a muntanya, de l'Alt Empordà al Ripollès, i

viceversa, o sigui, pels pobles de la conca del Fluvià i els situats a prop de la carretera de Figueres a Ripoll. Al nostre anònim personatge, ja amb indumentària actualitzada, podrien assignar-li la denominació de l'últim captaire.

CURIÓS Y VERDADER ROMANÇ

Ab lo qual se fa veurer los estragos que va causà un Cargol tres dies avans del Diluvi Universal en aquest Principat de Catalunya

*Un cas vos vull explicar
que vos farà esgarrifar,
lo cual ha mogut gran vol
per tot ahon surt lo sol.*

*Perque diuhen que ha baixat
de la sim de Montserrat
un molt disformat cargol
al poble de Monistrol.*

*Y ficantse dintre'l riu,
ha passat per Sant Feliu,
pero com era tan gros,
de un salt anà al Besós*

*Lo qual ha fet tal espatech
que'l riu ha quedat tot sech;
y'ls que estaban allí prop
van teni un espant molt fort.*

*Tal que'l poble de Sallent
En va tocar á somatent,
Sortiren los de Sampedó,
Armats tots amb un bastó.*

*Tenint los de la Bisbal
La escopeta al punt de dalt;
Els pagesos de Manresa
Acuden ab lleugeresa..*

*Los habitants de Igualada
Surten á la matinada;
Y'ls de la ciutat de Vich
Al punt de la mitja nit.*

(Continuarà)

Tomàs Camós Ramió

Nota. Com haurà comprovat el lector, l'ortografia del poema no es correspon amb l'actual. S'ha conservat la de l'original.

Particularitats i curiositats lingüístiques de la Vall de Campmajor (IV)

LLAURES I EINES RELACIONADES AMB LA SEMBRA

- Llaura: Instrument agrícola per obrir solcs a la terra.

Tipus de llaures:

- **llaura plana:** arada de sembrar proveïda d'una post per banda i d'una reia al mig. Deixa la terra fina.

- **llaura de costat:** arada que serveix per llaurar sempre del mateix costat.

- **llaura giratòria:** serveix per llaurar capbussant la terra i té un moviment de rotació sobre si mateixa.

- **Llaura giratòria de mitja post:** en llaurar desfà més la terra, es fa servir per sembrar.

- **llaura cavadora:** serveix per cavar o arrancar les herbes entremig de les regues. Està proveïda de cinc pues i se'n pot graduar l'amplada.

- **llaura verbanç:** serveix per capbussar la terra. És semblant a la giratòria però és més gran i va proveïda de dues rodes a la part anterior. També es pot graduar la fondària en què es llaura.

- **Tallant petit:** serveix per llaurar el camp sense capbussar la terra; també per arrancar alls i altres productes de l'hort.

- **Tallant gros:** per netejar o treure les herbes de l'hort; per llaurar el blat de moro, mongetes,...

- **Rascler:** proveït de vint-i-dues pues de ferro, serveix per desterrossar la terra i també per aplanar-la si es gira de pues enlaire, per colgar la llavor sembrada.

- **Camelles:** per enganxar les llaures a l'animal.

- **Camató:** va junt amb les camelles, per enganxar les arades.

- **La fanga:** Eina de tres pues de ferro i mànec de fusta que serveix per capbussar la terra, sobretot quan s'ha femat.

- **Les cordilles:** També se'n diuen nyinols. Serveixen per alinear les regues que s'han de sembrar.

- **Punxó de fusta:** Eina petita totalment de fusta que serveix per plantar obrint forats a la terra.

Panxó: Eina d'una 40 cms., amb una tija ovalada de ferro acabada en punxa, proveïda d'una mànec de fusta, serveix per a sembrar alls i altres productes de l'hort.

- **Palot:** Eina de ferro amb tallant a la part inferior i mànec de fusta, que serveix per sembrar blat de moro, pèsols, mongetes, faves,...

- **Cabàs:** Recipient d'espart amb dues nanses que, penjat amb una corretja a l'espatlla, serveix per sembrar a mà. Té capacitat per a un quartà de gra.

- **Roleu:** eina cilíndrica composta per un tronc gros, d'uns dos metres de llargada per uns quaranta centímetres d'alçada. Estirada per un animal serveix per rolar la terra quan s'ha sembrat, deixant-la més aparellada.

- **Aplanador:** semblant al rascle però sense pues, serveix per aplanar la terra una vegada s'ha sembrat.

S'hi solia posar una pedra al mig per fer més pes.

Agraïments: **Josep Ramió, Isidre Batlle i Esteve Estarriola.**

De números anteriors: **Quim Duran, Tonet Riera,**

Esteve Estarriola i família Montero.

Treball de recerca: **Miquel Sánchez i Monells**

Fotografia de les eines: **Elisabet Saus i Sala**

Ampliació del treball: **Josep Estarriola i Borrell**

LA NÚRIA I EN JOSEP DE CAN PETIT CARRERA

Es van vendre la granja de Parets del Vallès, ja no s'hi podia viure, l'autopista amb vuit carrils passava per un costat i a l'altre hi havia la carretera per anar a Barcelona. El soroll dels cotxes, les sirenes, no hi havia més camps per a pastures o per escampar els fems, el polígon industrial creixia al seu voltant... els estaven ofegant. Patien tot el temps, si queia una pilota a fora de la tanca i anava a l'autopista o a la carretera, hi podia haver un accident...

Van trigar més d'un any i mig per trobar l'habitatge amb la granja que necessitaven. Van estar buscant des de Maçanet de la Selva fins a tocar a França. En Josep tenia clar que havia de ser de la província de Girona, és el millor lloc per viure i treballar.

Al mes de juny del 2007 van portar els vedells, cada dia en Josep pujava i baixa de Parets del Vallès; a final d'agost van anar a viure a Banyoles, mentre feien les obres de la casa, i al mes de desembre ja van venir a viure a Sant Miquel. La Núria és de la Garriga. Treballava en una multinacional alemanya, en el departament d'economia i finances. Va deixar la feina per poder fer-se càrrec dels nens, de la paperassa que s'ha de dur de la granja i de tots els tràmits del canvi de casa. En Josep va néixer a Parets del Vallès, tota la vida havia viscut a la granja dels seus pares i sempre ha treballat en la ramaderia, ara mateix té 500 vedells que porta ell sol.

La Gemma, de tres anys, i en Sergi, de nou anys, són els fills de la Núria i en Josep. Van a l'escola Casa Nostra a Banyoles.

Venien d'una escola molt gran i la de Sant Miquel és molt petita, el canvi hagués estat massa sobtat per als nens.

Sant Miquel de Campmajor els agrada molt, el lloc és molt tranquil, no hi ha estrès, la gent és molt oberta, parlen des de dins els cotxes aturats al mig de la carretera, perquè no hi ha trànsit. La fred, a l'hivern, és molt crua; és el més dur per a en Josep que treballa molt a fora amb els vedells. El paisatge suau, tan verd, ple de natura, la boira que cobreix la vall... aquí es queden per molt de temps, per sempre.

Elisabet Saus i Sala

(foto: Elisabet Saus)

Noms de llocs

EL CLOT DEL GAVATXO

Anava caminant per un camí a prop de Falgons, en un giravolt ombrívol, vaig sentir un calfred, un ventet va aixecar una remor de fulles. Vaig girar-me per veure si hi havia algú, tenia la sensació com si m'observessin, res, ningú per enlloc... Cada cop que hi passo tinc la mateixa sensació. Què serà?

Em van explicar que aquell lloc se li deia El clot del Gavatxo. Per la Guerra del Francès hi van matar uns quants soldats gavatxos, i allà mateix els van deixar. En fer ampliacions del camí, fa uns quants anys, van sortir ossos humans.

El lloc és a tocar la riera en el camí pujant en direcció cap a can Xifre, després mateix del trencant d'anar a can Serra.

Elisabet Saus

(foto: Elisabet Saus)

EL TRACTE DE BRIOLF (I)

Recordo molt bé aquell capvespre de novembre. El carrer Nou era una plenitud de boira. Les cases, les portes, les panxes de les cases, les voreres, tot havia desaparegut, colgat per aquella mena de tel de llet que queia del cel. Els llums groguencs dels fanals convertien el carrer en l'escenari possible d'un crim antic i despietat. Vaig passar per davant de la meua casa d'altres temps. Costava separar la boira de les velles pedres d'aire senyorial. Però a la fi, vaig distingir els finestrals i els balcons ampul·losos. Em van venir a la memòria els retrats dels meus avantpassats, que penjaven del passadís que anava cap a les habitacions. I em va venir un calfred de pensar que jo ja era fora de la casa però que els retrats seguien allà, abandonats i sols, envernissats per la pols i coberts per la foscor i el silenci. Vaig seguir avançant en direcció al Monestir.

"Vaig creuar la placeta sense mirar cap el campanar..."

La placeta del Monestir era un oceà de boira. Un tel, una escudella, un vapor sencer de boira que s'havia empassat les poques cases i que era a punt d'enviar-se, canó avall, tot el Monestir. El groc tètric dels fanals era l'únic capaç de trencar el domini de la boira. Del Monestir només es veia la torre del campanar. Sempre m'havia fet basarda aquell campanar. De petit, quan es feia fosc, quasi no m'atrevia a mirar-lo, temia que entre les ombres i els reflexos pogués aparèixer una mena de vampir com els que no em deixaven dormir. Sona de pel·lícula, però fica't dins les pors d'un nen i digues-li: "Només semblen de pel·lícula".

Vaig creuar la placeta sense mirar cap el campanar. Les pors

seguien acompanyant-me encara que haguessin passat una colla d'anys. Jo devia ser l'única ombra que s'obria pas entre el bardissam de boira. Vaig arribar fins a l'edifici de Casa Missió, la residència dels capellans que vetllaven el Monestir, i sota la llum pansida del fanalet de l'entrada vaig prémer el timbre del porter automàtic. Al cap d'una llarga estona algú va començar a interrogar-me a l'altre costat de l'artefacte. Era una veu que jo coneixia de feia temps, la veu agra i sarcàstica de mossèn Raulí, que va assaltar-me amb les seves preguntes punxegudes: "Què fas? Què vols? Estàs casat? Què dius que vols escriure? Quina classe de treball vols fer? A la Guerra Civil, els comitès eren controlats o incontrolats? Què li vos a mossèn Bartrina?"

Va costar que m'obris. I de sobte em vaig trobar en el vestíbul de casa Missió: penombres, silenci, i una buidor quasi extrema. Em vaig esperar una estona fins que em rebé la figura inquietant de mossèn Raulí, un home menut, que no parava mai de somriure i d'esbossar la mirada furtiva d'una guilla; es fregava les mans com un usurer d'altres temps. Però si una cosa em va impressionar d'ell és que no havia canviat gens. Seguia igual que quan era el meu professor de religió a l'Institut, i d'això feia més de vint anys. Jo m'havia quedat calb i ell conservava tots els cabells i els conservava amb el color original. Les meves espatlles eren una caiguda, les seves una fortalesa, el seu somriure era fresc i, en canvi, la meua manera de moure'm i de parlar era la d'un jove quasi vell.

Vam pujar cap dalt. Cap al passadís de les cel·les dels capellans. Al pis superior el fred era una urpa a punt per l'atac, i la penombra i el silenci eren encara més abassegadors. Es feia difícil pensar que allà hi pogués dormir algú. Ens vam acostar fins a la cel·la de mossèn Bartrina, l'home que jo volia entrevistar amb l'objectiu de completar el meu treball. Mossèn Raulí va martellejar la porta amb el puny dret, amb decisió, quasi es podria dir que amb violència. Després va empènyer la porta i amb el seu sarcasme d'arestes va avisar: "Mossèn Bartrina, el vénen a veure els del Comitè d'Orriols". Se'm va gelar el que em devia quedar de sang.

Mossèn Raulí se'n va anar. I jo vaig ser rebut per la fortor bullent d'habitació plena de carn vella. La cel·la era un magatzem de llibres, carpetes i paperassa. Hi havia un llit a mig fer, ple també de llibres, carpetes i paperassa. Al terra, un parell de jocs de sabates i un bagul de fusta mig corcada. I en un racó d'aquella minúscula cambra hi havia una ombra negra, una ombra tombada, vençuda. L'ombra era mossèn Bartrina: ulls gastats, boca quasi paralitzada, cos tremendament fràgil. Quasi no va reaccionar quan el vaig saludar.

Vaig asseure'm en una cadira no sense haver-la de buidar de llibres i carpetes polsegoses. Mossèn Bartrina seguia sense

fer cap gest ni activar cap múscul de la seva boca. Un ninot de cera m'hauria fet una mica més de companyia. La primera pregunta que vaig fer va esvair-se en l'ambient carregat de l'habitació sense rebre cap més resposta que una caiguda d'ulls. La segona pregunta va obtenir un esbufec, la tercera un reguitzell de sons incomprensibles.

La cosa no anava enlloc. Jo intentava seguir el fil del meu qüestionari i m'adonava que cada pregunta es convertia en una volva de pols. Mossèn Bartrina semblava allunyar-se fins al punt que, en algun moment d'aquell capvespre, va donar-me la impressió que havia desaparegut per complet. A la fi, jo vaig rendir-me a l'evidència. Allò no era res més que picar ferro fred amb un martell de plàstic: em vaig aixecar i vaig acomiadar-me d'aquell home amb dues o tres frases de rigor: *"Ja tornaré un altre dia"*, o bé *"Gràcies pel seu ajut"*, o *"Espero que a la propera vegada puguem parlar de la confiscació del Monestir"*. L'home va espetegar la llengua contra les seves dents postisses aconseguint un so ben proper a l'esgarripança.

Quan jo era davant la porta va fer una mena de crit agut. Un crit que em va recordar els conills que la mare agafava pel coll per colpejar-los contra el safareig. L'home, llavors, va retrobar-se amb un to de veu potent, el mateix que devia emprar en els seus temps antics de sermonejador. A punt d'obrir la porta em vaig trobar amb un advertiment ben estrany:

-El dimoni és a Briolf.

"... Mossèn Raulí va martellejar la porta..."

Si he de ser sincer vaig haver-me d'esforçar perquè no se m'escapés el riure. Però vaig sortir a fora dissimulant la meua riallada amb una mena d'esternut forçat. El passadís era buidor, silenci, fred golafre. I mentre guanyava el forat de la sortida em va fer la impressió que algú m'espiava des del racó de la biblioteca. Quan vaig baixar l'escala, vaig tenir la rara sensació que la porta de mossèn Bartrina s'obria i es tancava un parell de cops. A baix no m'esperava res més que un altre passadís silent i una llum tristoia que volia acompanyar-me fins al carrer.

Van passar dos dies justos. Era un matí de parabrises gelats i glaç en els camps. Vaig arribar a la meua feina tard com de costum. Em costava aixecar-me del llit tan aviat i em costava trencar la rutina de ser dels darrers a arribar. Recordo fidelment aquell matí: el fred de les vuit, l'oficina mig adornada i en Quel, el conserge, repassant reposadament el diari. Em va mirar mig de reüll amb el seu aire desmenjat de sempre i em va assenyalar les esqueles del Punt.

- Què tens, Quel, què et passa?

- Que li vas donar?

- A qui?

- A mossèn Bartrina, ja no és d'aquest món...

- Què conxo dius

- Que ha estirat la pota. Mira, aquí el tens.

Em vaig despertar de cop llegint aquella esquila. Mossèn Bartrina, vuitanta anys, capellà del Monestir, fill de Premià i totes aquestes coses. En Quel, el conserge, reia per sota el nas. Jo vaig quedar més glaçat que el meu parabrises però el conserge seguia fent broma. Deia que jo era pitjor que els del Comitè. Un menjacapellans.

- És clar, t'ha vist amb aquesta pinta, i s'ha pensat que el venien a buscar per fer un passeig.

- No fotis broma amb aquestes coses.

Sembla estúpid però em vaig començar a capficar amb la mort de mossèn Bartrina. Em ficava al llit i no podia aclucar ull. Passejava per casa i em semblava veure'l per tot arreu. El veia sermonejant al Monestir vestit completament de blanc, aixecant l'hòstia consagrada. Darrere seu hi tenia aquella immensa rasa que van obrir quan jo era petit i s'hi va estar una bona colla d'anys. La rasa on es deia que hi havia un munt d'ossos i calaveres. A vegades, en els meus somnis, mossèn Bartrina sortia de dins la rasa i la seva cara s'anava tornant una calavera llampant. Me'l trobava cada vegada que somiava. (Continuarà)

Miquel Aguirre

(Fotos: Elisabet Saus)

La Susanna Reixach de can Sagnari, ens ha descobert els secrets del pastís que varen preparar per la festa del Dia de la Dona Treballadora, el mes de març passat. Quin goig i quin bon gust! Tot un plaer que se sumava al dinar especialment dedicat a les dones de Sant Miquel.

PASTÍS DE MADUIXA

INGREDIENTS:

150 g galetes (maria)
100 g mantega
Sucre: 1 cullerada sopera per la base i 3 cullerades soperes per la crema
3 o 4 fulles de gelatina comuna
400 g formatge d'untar (Philadefia, Mascarpone ...)
400 g confitura o mermelada de maduixes (1 pot)
200 ml crema de llet.
Aigua

Es començarà per **la base**: cal triturar les galetes i en un bol les barregem amb la mantega, que prèviament haurem fos, i una cullerada de sucre. Un cop estigui ben barrejat, ho disposem a sobre del motlle on farem el pastís. Un d'aquests desmuntables va molt bé. Fem una capa i la xafarem perquè quedi pla, i ho deixem refredar a la nevera.

Mentre es va refredant la galeta començarem a fer la gelatina de maduixa, que servirà per decorar el pastís i per realitzar el cos del pastís.

Posem els fulls de gelatina en aigua freda perquè s'estovin, després els traiem i els escorrem. Agafem la confitura o mermelada i la posem a escalfar; abans que bulli, ho traiem i li tirem immediatament les fulles de gelatina i tres cullerades de sucre. Anem remenant perquè es desfaci.

Després començarem a fer **el cos del pastís**: En un bol gran hi tirem el formatge, la pasta de confitura amb la gelatina que hem preparat (la pasta ha d'estar tèbia, no s'hi ha de tirar tota, se n'ha de reservar una mica per la cobertura) i la crema de llet. Amb el batedor elèctric o manual ho remenem un estona fins que quedi espès.

Un cop la base de galeta sigui freda, li podem tirar a sobre la pasta de formatge i ho posem a la nevera durant uns 10 o 15 minuts.

I finalment, farem **la cobertura**: Escalfarem la pasta de gelatina que ens ha quedat i la posarem sobre el pastís fred (s'ha de fer una capa molt fina) i el tornarem a la nevera a refredar unes quantes hores.

Passatemps

per Àngels Navarro

Mutacions:

¿Sabríeu passar de la paraula GARSÀ a MORRO canviant cada vegada només una lletra?

G A R S À

M O R R O

REPTES
D'AGUDESÀ
MENTAL

Paraules mirall:

¿Veieu que la meitat de les paraules són blanques i l'altra meitat negres? Poseu un mirall damunt la línia dibuixada per sobre de les lletres i mireu a través seu. Veureu, a l'altre costat del mirall, que les paraules escrites en blanc canvien i les negres no, ¿podríeu explicar aquest efecte òptic?

OBOE	NET	XEC
SALA	OXID	CASA
DIC	ROSA	BIDO
AIGUA	DEIX	APAT

MOVIMENT DEMOGRÀFIC 2008

- **El 15 de juny del 2008**, la família BATCHELLÍ, natural del Castellot de Falgons, va celebrar la seva primera trobada familiar al Collèl i a Sant Miquel, respectivament, amb la participació de 55 persones.
- **El 9 de juliol**, a l'edat de 90 anys, va morir JOAN RAMIÓ I JUANOLA. Era natural de Can Plana de Falgons, va viure al Molí d'en Pradai i actualment residia a Salt.
- **El 13 de juliol**, a l'edat de 83 anys, va morir MONTSERRAT SIDERA I TEIXIDOR. Era natural del Masnou de Sant Miquel de Campmajor i actualment residia a Serinyà.
- **El 21 de juliol**, a l'edat de 54 anys, va morir en PERE SIDERA I QUINTANAS. Era natural d'El Camós de Falgons i actualment residia a Porqueres.
- **El 30 de juliol**, a l'edat de 18 anys, va morir ADRIÀ PIJUAN I COROMINA. L'Adrià era fill de la LOURDES COROMINA de Can Barnola de Sant Miquel.
- **El 9 d'agost**, a l'edat de 76 anys, va morir AGUSTÍ TEIXIDOR I SOLER. Era natural de Can Viola de Falgons, va viure a Can Pons de Falgons i a Mieres. Actualment residia a Porqueres.
- **El 22 de setembre**, a l'edat de 80 anys, va morir LLUÍS RAMIÓ I JUANOLA. Era natural del Molí d'en Pradai i actualment vivia a Banyoles.

Telefons

Ajuntament	972 57 46 26
Ambulatori	Banyoles 972 57 24 74
	Mieres 972 68 04 62
Ambulància	972 41 00 10
Ambulància Urgències	061
Creu Roja	972 57 24 50
Emergències	
Escola	972 57 59 24
Mossos d'Esquadra	088
Hostal (tel. públic)	972 57 07 12
Elèctrica Curós (gratuït)	900 70 50 50
	(avaries 24 hores) 972 26 01 50
Megatró	972 59 43 25

Horaris

Ajuntament:	Dilluns, dimarts, dimecres i divendres, de 10 a 2. Dijous tarda, de 5 a 2/4 de 8.
Metge:	Banyoles: tots els dies. Mieres: dilluns i dimecres, de 17,45 a 19,30 i divendres, de 9 a 10.
Infermera:	Sant Miquel: dimecres, de 16,45 a 17,45.
Missa, hivern:	Sant Miquel: dissabtes a 2/4 de 8 del vespre. Falgons: l'últim dissabte de cada mes, a 2/4 de 8 del vespre.
TEISA:	Dimecres i dissabtes, a les 8 i a l'1.
Servei de deixalleria mòbil:	darrera el sindicat. El 25.11.08 de 2/4 de 10 a 2/4 de 2 del matí. Consultar a l'Ajuntament pel 2009.

Paraules mirall:

No es tracta de cap efecte òptic.

Les paraules en negre estan formades per lletres que són simètriques respecte del seu eix horitzontal i lletres simètriques respecte del seu eix horitzontal i vertical a la vegada que en reflectir-se al mirall no canvien.

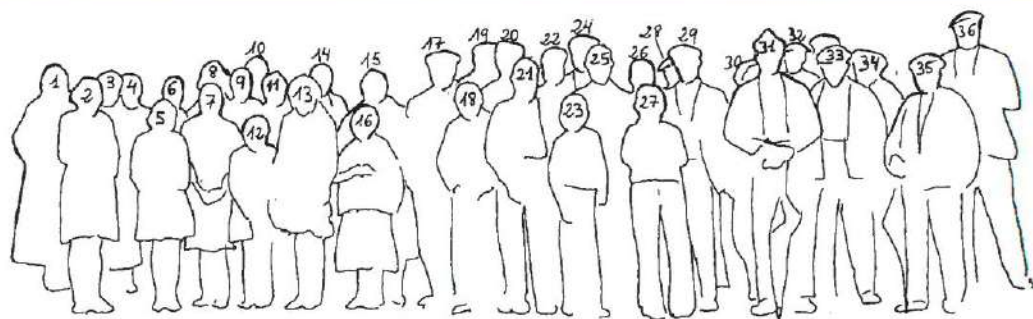
Mutacions

G	A	R	S	A
F	A	R	S	A
F	A	R	T	A
F	O	R	T	A
M	O	R	T	A
M	O	R	R	A
M	O	R	R	O

**SOLUCIONS
ALS
PASSATEMPS**

ROMERIA AL COLLELL DELS VEÏNATS DE ROCA, BRIOLF I VENTATJOL. Any 1931 (foto: Josep Orri, *Figura*)

- 1 - CAMILA de ca l'Esquerp
- 2 - MARIA del Segalars
- 3 - DOLORS de Ca l'Oiveras
- 4 - TERESA del Segalars
- 5 - LORETO de les Carreras
- 6 - ? del Vilar (Serinyà)
- 7 - MONTSERRAT del Crous
- 8 - MARIA de can Pla
- 9 - TERESA de la Cadamont (masovers)
- 10 - LOLA de can Jofre de Roca
- 11 - ROSETA de Bellpuig (comadrona)
- 12 - MARINA de les Carreras

- 13 - SOLEDAT de les Carreras
- 14 - CECILIA de can Jofre de Roca
- 15 - TERESA PAGÈS de can Pla
- 16 - ? FILLA de Brunyoles
- 17 - VALENTÍ ANGLADA de can Pla
- 18 - JOSEP ANGLADA de can Pla
- 19 - DOMINGO ORRI del Castell de Roca
- 20 - Siset de ca l'Esquerp (avi)
- 21 - FRANCISCO de ca l'Esquerp (fill)
- 22 - PERE de ca l'Esquerp
- 23 - PERE de can Jofre
- 24 - JAUME del Molí de Roca

- 25 - MN. MARGALL (Rector de Briol)
- 26 - FLORENCIO de Can Jofre de R
- 27 - CEBRIÀ de can Noguer del T
- 28 - MIQUEL de la Brugada
- 29 - PEP de can Soler
- 30 - MIQUEL GIRONÉS de Piells
- 31 - JOAN de les Carreras
- 32 - JOAN del Segalars
- 33 - JOAN BANAL de la Brugada
- 34 - Avi de Brunyoles (terme amb S
- 35 - TONET del Vilar
- 36 - TONI COSTA del Segalars

La cua de l'humor

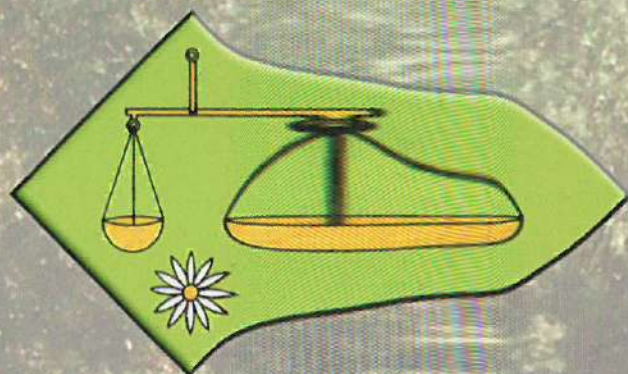
Per Ramon

**Central de Comunicacions
de Sant Miquel**

AVÍS IMPORTANT

Quan parleu per telèfon, parleu
en veu baixa i poc a poc,
i posats una mica de cantó
no fós que tombeu el pal.....

SANT MIQUEL DE C MPMAJOR

